

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE
FAKULTA ARCHITEKTURY

KLÁROVSKÁ TRŽNICA

DIPLOMOVÁ PRÁCA

BC. ZUZANA JUROVÁ
ATELIÉR CÍSLER
LETNÝ SEMESTER
2019/2020

ĎAKUJEM

ONDREJOVI CÍSLEROVI
LENKE MILLEROVEJ
MOJIM RODIČOM
DARII KULACHEK
MARTINE NAVRÁTILOVEJ
FRANKOVI CHICKO
A VŠETKÝM OSTATNÝM,
KTORÍ PRISPELI
K ÚSPEŠNÉMU UKONČENIU
MÔJHO ŠTÚDIA

OBSAH

●	I	ÚVOD	2-3
●	II	MIESTO	
		ANALÝZA / ÚAP	9-18
		HISTÓRIA	19-25
●	III	TRŽNICA	
		HISTÓRIA	31-37
		TYPOLÓGIA	38-45
		HISTÓRIA PRAŽSKÝCH TRŽNÍC	46-51
●	IV	NÁVRH	
		ŠTÚDIA	
		ÚVOD	54-55
		KONCEPT NÁVRHU	56-59
		ARCHITEKTONICKÉ RIEŠENIE	63
		URBANISTICKÉ RIEŠENIE	65
		KONŠTRUKČNÉ RIEŠENIE	72
		VIZUALIZÁCIE	80-93

II

MIESTO

KLÁROV

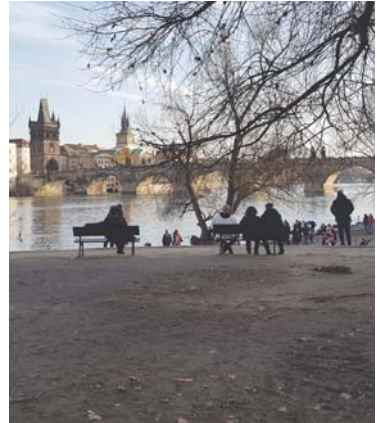
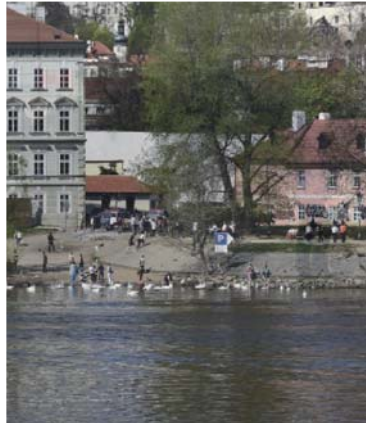
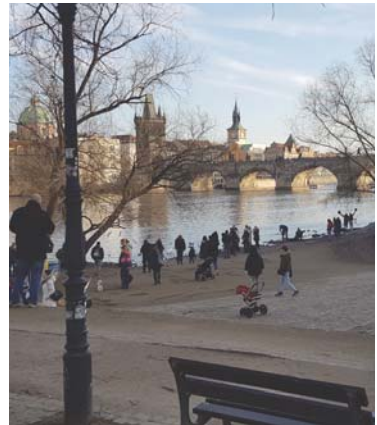
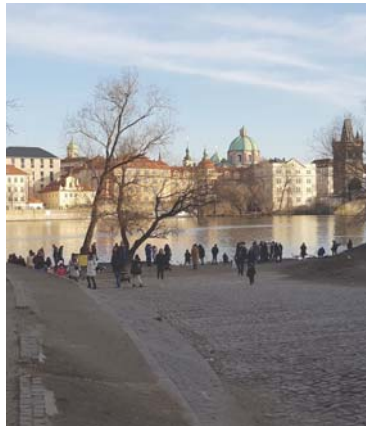
Řešené území je součástí historického centra města. Tvoří severovýchodní okraj Malé Strany, podnož a nástupní bod na Pražský hrad. Na rozdíl od tvrdé městské hranice s Malou Stranou má Klárov ostatní hranice spíše rozmlžené – rozpačité parčíky u Vltavy, nepatřičná fronta činžovních domů v ulici U Železné lávky, bastiony barokního opevnění. Ze severu na Klárov navazují Letenské a Chotkovy sady, které jsou ale kvůli velikému převýšení jen nesnadno dostupné. S pravým břehem je Klárov komfortně propojen Mánesovým mostem. Díky Chotkově ulici, jedné z mála dopravních spojek mezi severní plošinou a vltavským údolím, je území využíváno pro průjezd ze Střešovic, Bubenče a Dejvic na Staré Město, což způsobuje velké dopravní zatížení. Oproti územím, se kterými sousedí, nemá Klárov jasně definovanou strukturu, což umocňuje nesnadné vnímání celého prostoru. Klárov je jedním z nejrušnějších míst na Malé Straně. Kromě výstupu z metra Malostranská se tu kříží i několik tramvajových tratí. Rušno je zde především kvůli automobilovému provozu: Klárov je spojnicí mezi Holešovicemi, Malou Stranou

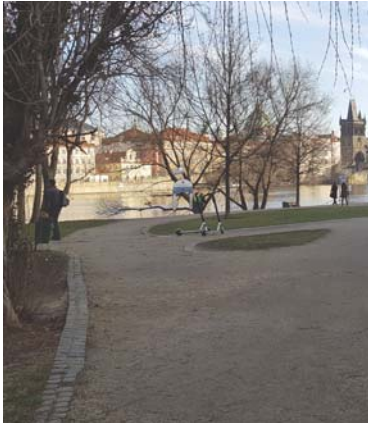
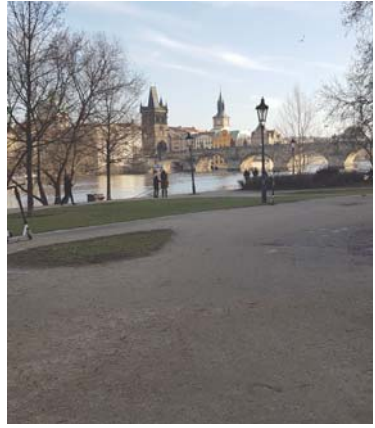
a Hradčany na levém břehu Vltavy a pravobřežním Josefovem a Starým Městem. Zastavují tu i dálkové turistické autobusy – Klárov je též východiskem frekventovaných turistických tras na Pražský hrad.

Ačkoli se zde koncentruje velké množství pěších, zdejší veřejné prostory tomu vůbec nedostačují. I kvůli tomu je Klárov místem, kde se děje velké množství nehod – a to jak střetů chodců a automobilů, ale i automobilů a tramvají. Nepřehledný rozlehlý prostor křižovatek způsobuje mimo jiné najíždění a stání automobilů v tramvajových pásech. Důsledkem toho je zpomalení tramvajového provozu. Nepříjemný je Klárov i pro cyklisty. Je také velmi těžké dostat se odsud do sousedních Letenských sadů, Chotkových sadů i Jeleního příkopu. A ačkoli prostor Klárova přiléhá k vodě, nefunguje ani jako nábreží, neboť od vody je oddělen množstvím bariér.

Je dál od obytné čtvrti, potenciálně se bude orientovat na turisty a státní zaměstnance. Hrozí dražší ceny, menší městovnost a inkluzivita.

TOPOLOGICKÁ CHARAKTERISTIKA

Území dnešního Klárova a Malé Strany zformovala především erozivní činnost řeky Vltavy, která se v meandru zahlubila do sedimentů letenského souvrství. Ještě ve středověku byl v oblasti dolního Klárova písčiny ostrov, na kterém stávala původní rybářská osada. Ostrov i osada zanikl při regulaci Vltavy v pozdním středověku. Druhým významným erozivním činitelem v území je potok Brusnice, který vyhloubil Jelení příkop a cezuru mezi ostrohem Pražského hradu a svahem Letné. Dnešní vedení Brusnice je ale výrazně odlišné od původního přirozeného koryta. To vedlo jižním směrem dolů celým Klárovem a do Vltavy potok ústí v místech dnešního parku Cihelná. Již roku 1905 byl potok východně od Jeleního příkopu sveden do štoly, která vede pod baštou sv. Maří Magdaleny a východní částí zahrady Strakovy akademie. Potok dnes ústí do Vltavy několik metrů od Občanské plovárny. Výškový rozdíl mezi nejnižším a nejvyšším bodem v přilehlém území je více než 50 m. To výrazně znesnadňuje jakoukoli dopravu v území, ale poskytuje krásné vyhlídky na panoramata města. Výstavba Železné lávky a později Mánesova mostu znamenala výrazné zvýšení břehu, takže komunikace z mostu směrem k Letenské ulici klesá a ozeleněná plocha východně od zastávky Maslostranská je v těžišti mírně propadlá.

Následující topologická charakteristika místa zkoumá především urbánní charakter prostředí a jeho vazbu na jednotlivé funkce města. Je zjevné, že je území v „centru dění,“ neboť má bezprostřední vazbu na předpolí Mánesova mostu. Úřední název dostalo náměstí až po vytvoření Velké Prahy v roce 1922. Pojmenováno bylo k počtě univerzitního profesora Aloise Klara (1763–1833), velkého lidumila a zakladatele Klárova ústavu slepců. Jeho budova čp. 131 stojí severně. Projekt

na dvoupatrovou pozdně empírovou budovu vypracoval arch. Vincenc Kulhánek. Věž umístěná nad středním rizalitem na střeše je čtyřboká, s věžními hodinami a zvonem. V tympanonu hlavního průčelí je reliéf od sochaře Josefa Maxe. Znázorňuje biblický výjev, kdy Tobiáš natírá svému slepému otci oči zázračnou mastí z rybích jater, kterou připravil archanděl Rafael, a tím mu vrací zrak. Objekt, dnes již sloužící jinému účelu, byl vystaven v letech 1836–1844.

Stanice metra trasy A – Malostranská je počítána mezi nejkrásnější vůbec. Jejím autorem je ing. arch. Zdeněk Drobný. V atriu je využit vodní fenomén a umístěny kopie barokních plastik Matyáše Bernarda Brauna. Zde je také vchod do bývalé jízdárny Valdštejnského paláce, v současnosti využívané jako galerie, konají se tady prestižní výstavy.

Nároží ulic Letenské a U Lužického semináře ovládá dům U Zlaté lodi čp. 118 se zajímavým domovním znamením. Objekt, původně renesanční, byl přestavěn v baroku i klasicismu. V minulosti zde bývala prosperující zájezdní hospoda.

V prostoru náměstí jsou i dva pomníky. Ten první, prostý, připomíná zbytečnou smrt studentky ČVUT Marie Charouskové, která tady byla bezdůvodně zasažena dávkou ze samopalu při okupaci vojsk Varšavské smlouvy v srpnu 1968.

Zcela nedávno byl v jižní části parku slavnostně odhalen Památník II. odboji. Sochařskou část provedl prof. Vladimír Preclík, architektonickou část ing. arch. Ivan Ruller, Martin Kareš a Robert Rais. Základní kámen k pomníku byl položen 4. května 2005.

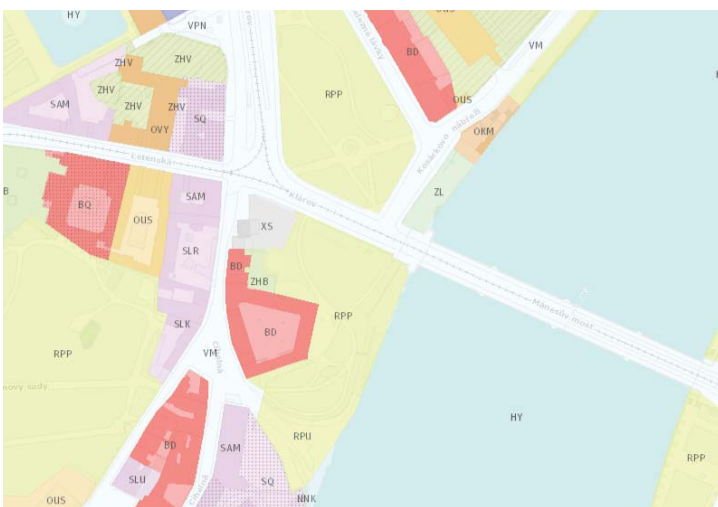
Morfologie

Terén se prudce zvedá několik metrů od řeky a dále mírně stoupá směrem k zástavbě. Ta je nízká, převážně dvoupodlažní s šikmými střechami. Žáda prostoru vytváří val nájezdové rampy na Mánesův most. Morfologicky významnou je přívětivá vazba na řeku.

Ochrana území

Území je součástí Pražské památkové rezervace. Velká řada objektů v okolí dále pobírá památkovou ochranu. V samotné bezprostřední blízkosti se pak nachází budova bývalé malostranské zbrojnice. Územní vazba předpokládá nízkou zástavbu.

Funkční využití

Rozvolněná zástavba prokládaná velkými zelenými plochami zahrad a prostranství není úplně typickou pro centrální část Prahy. Ne úplně typická je tedy i nízká hustota využití a vybavenosti. Z hlediska využití převažují plochy institucí, úřadů, ambasad. Převážně nepřístupných veřejnosti. Valdštejnská jízdárna zastupuje špičkovou kulturní instituci. Konverze trafostanice je příslibem rozšíření o další. Bydlení je zastoupeno malým podílem.

KLÁROV V ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍCH PODKLADECH

územní plán:

ZP – parky, historické zahrady a hřbitovy

Hlavní využití:

Parky a ostatní záměrně založené architektonicky ztvárněné plochy městské zeleně sloužící rekreaci; pohřebiště a pietní místa.

Přípustné využití:

Parky, zahrady, sady a vinice, to vše na rostlém terénu; plochy určené pro pohřbívání, urnové háje, kolumbária, rozptylové louky. Drobné vodní plochy, pěší komunikace.

Podmíněně přípustné využití:

Pro uspokojení potřeb souvisejících s hlavním a přípustným využitím lze umístit: komunikace účelové, technickou infrastrukturu.

Dětská hřiště, cyklistické stezky, jezdecké stezky.

Zahradní restaurace, nekryté amfiteátry, hvězdárny, rozhledny, kostely, modlitebny, nekrytá sportovní zařízení bez vybavenosti, drobná zahradní architektura.

Krematoria a obřadní síně.

Obchodní zařízení s celkovou plochou nepřevyšující 200 m² hrubé podlažní plochy a nerušící služby jako součást vybavení hřbitovů.

Prostorově oddělené plochy určené pro pohřbívání zvířat v domácích zájmových chovech, bez možnosti spalování.

Stavby a zařízení pro provoz a údržbu, ostatní stavby související s hlavním a přípustným využitím.

Liniová vedení technické infrastruktury vedená ve stávajících zpevněných komunikacích.

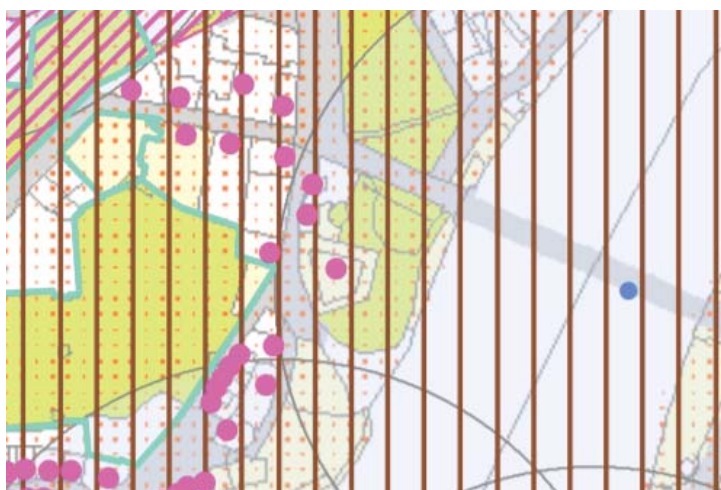
Revitalizace vodních toků a ploch za účelem posílení přírodní a biologické funkce a přirozeného rozlivu.

Využití přípustné v ostatních plochách uvnitř kategorie Krajinná a městská zeleň a Pěstební plochy – sady, zahrady a vinice, za podmínky, že s nimi posuzovaný pozemek vymezený v ploše ZP bezprostředně sousedí a že nebude omezeno hlavní a přípustné využití plochy ZP.

Územní studie a regulační plán nejsou.

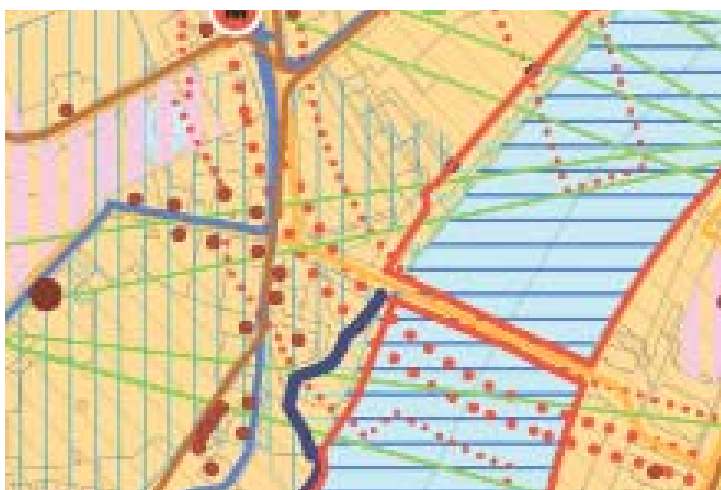
Lokalita Klárov je vymezena jako lokalita historického jádra Prahy. Cílem navržených regulativů je zachování prostorového uspořádání a ochrana charakteristických prvků, jakými jsou zejména výšková kompozice s jednou horizontální úrovní doplněná vertikálami věží kostelů a dalších staveb, a zástavba uspořádaná do kompaktních, hustě zastavěných bloků.

Z regulačních plánů a návrhů vyplývá, že Klárov měl projít zásadní přestavbou odpovídající východnímu předpolí mostu definovanému náměstím mezi průčelími tří významných budov. V plánu Státní regulační komise je pak promítnuta majestátní vize architekta Antonína Engela. Zřejmě pro přípravu území byla značná část zástavby asanována. K zástavbě území, kde měla být situována mimo jiné národní knihovna, pak nedošlo a Klárov zůstal nedokončený, což je třeba patrné ve strohém ukončení Mánesova mostu s nájezdem po nearchitektonizovaném provizorním náspu se silničním zábradlím a bez návaznosti na opěrné konstrukce nábřeží. A hlavně v odhalení zadních fasád a štítových stěn původně obrácených do dvorů. Uvolněného prostoru se chopily velkorysé komunikace.

Hodnoty

Pohledově exponovaná území
 Parky a hřbitovy
 Nemovitě národní kulturní památky
 Zpevněna veřejná prostranství
 Historické zahrady a parky
 Vybrané významné stavební dominanty
 Významná vyhlídková místa s pohledovými výsečemi
 Vybraná místa významných událostí
 Pozemky ve vlastnictví hlavního města Prahy
 Zemědělská půda I. a II. třídy ochrany

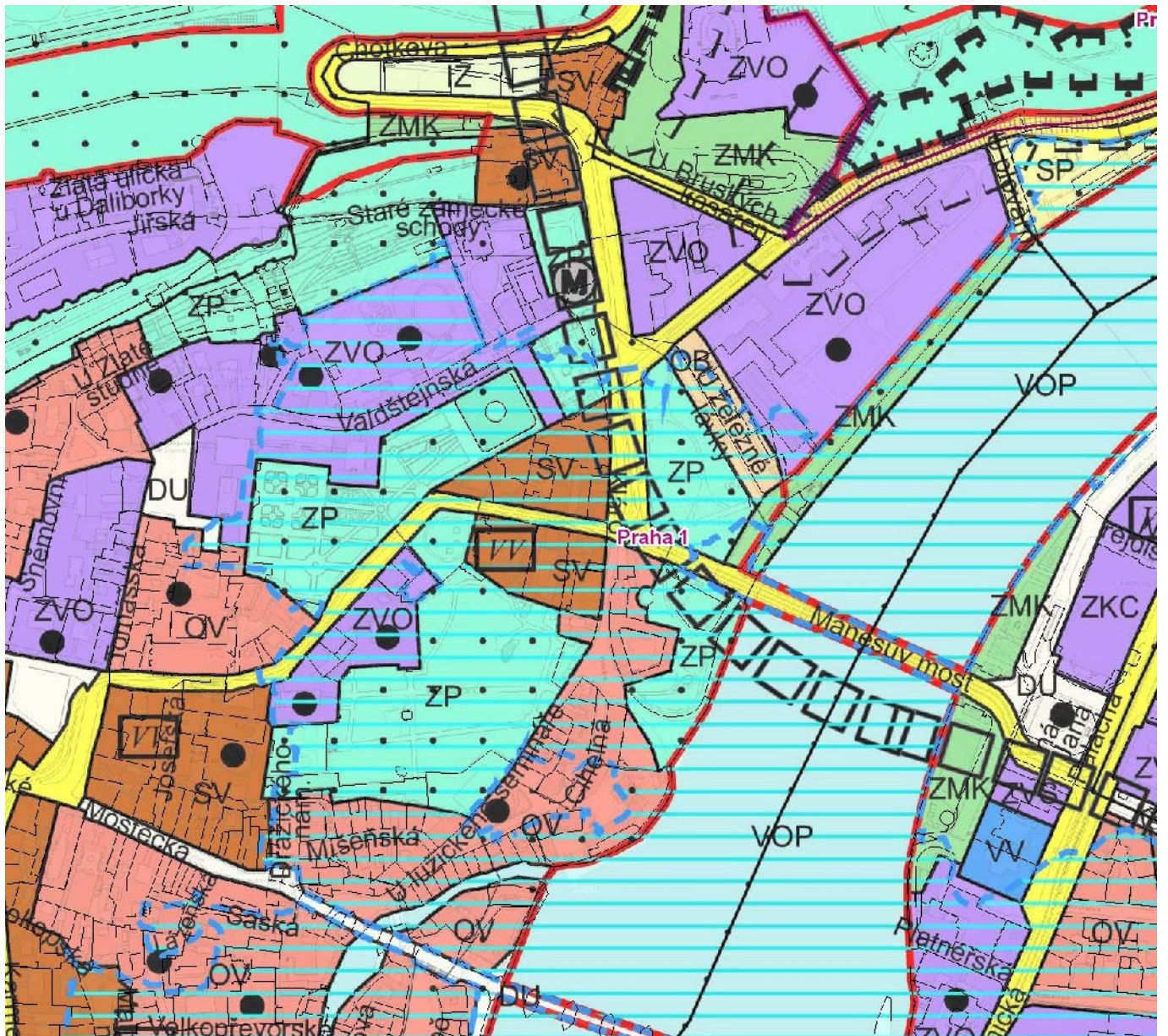
Limity

Aktivní zóna záplavového území
 Průtočné záplavové území
 Protipovodňová ochrana
 Historické jádro obce
 Elektronická komunikační vedení včetně ochranných pasem
 Územní systém ekologické stability (ÚSES)
 Vltava
 Území se zákazem výškových staveb
 Objekty civilní ochrany
 Metro včetně ochranného pásma
 Významné vodovodní rady včetně ochranných pasem.

Problémy

Oblast s problémy kumulace zajmu s vazbou na Vltavu a Berounku
 Oblast s problémy kumulace zajmu – celoměstské centrum
 Chybějící kolejové spojení letiště Praha/Ružyně s centrem Prahy
 Provozně kritické křižovatky
 Značně zatížené úseky metra
 Liniové zdroje znečištění ovzduší
 Záplavové území

LEGENDA :

ÚZEMNÍ PLÁN

ZÁVAZNÉ PRVKY

PLOCHY S ROZDÍLNÝM ZPŮSOBEM VYUŽITÍ

OBYTNÉ

- OB ČISTÉ OBYTNÉ
- OV VŠEOBECNÉ OBYTNÉ

SMÍŠENÉ

- SV VŠEOBECNÉ SMÍŠENÉ
- SMU SMÍŠENÉ MĚSTSKÉHO JÁDRA

ZVLÁŠTNÍ KOMPLEXY OBCANSKÉHO VYBAVENÍ

- ZOB OBCHODNÍ
- ZVS VYSOKOŠKOLSKÉ
- ZKC KULTURA A CÍRKEV
- ZVO OSTATNÍ

DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA

- DH PLOCHY A ZAŘÍZENÍ VEŘEJNÉ DOPRAVY
PARKOVISTĚ P + R
- DU URBANISTICKY VÝZNAMNÉ PLOCHY A DOPRAVNÍ SPOJENÍ,
VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ

- TRASY A STANICE METRA

PŘÍRODNÍ, KRAJINNÁ A MĚSTSKÁ ZELEN

- ZP PARKY, HISTORICKÉ ZAHRADY A HRBITOVY

PŘEKRYVNÁ ZNAČENÍ

- PLOCHA S ROZDÍLNÝM ZPŮSOBEM VYUŽITÍ O ROZLOZE
MENŠÍ NEŽ 2500 m² V RAMCI JINÉ PLOCHY

OCHRANNÁ PÁSMA A CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ

- OCHRANNÁ PÁSMA TELEKOMUNIKAČNÍCH ZAŘÍZENÍ (VE SMYSLU
ZAKONA č. 127/2005 Sb.)

Z 01	Z 02	Z 03	Z 04	Z 05	Z 06	Z 07	Z 08	Z 09	Z 10	Z 11	Z 12	Z 13	N 14	N 15	N 16	N 17	N 18	N 19	N 20
----------------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

TYP STRUKTURY: rostlá

009 / Klárov

SPRÁVNÍ OBVOD

Praha 1, Praha 7

MĚSTSKÁ ČÁST

Praha 1, Praha 7

KATASTRÁLNÍ ÚZEMÍ

Holešovice, Hradčany, Malá Strana

ROZLOHA

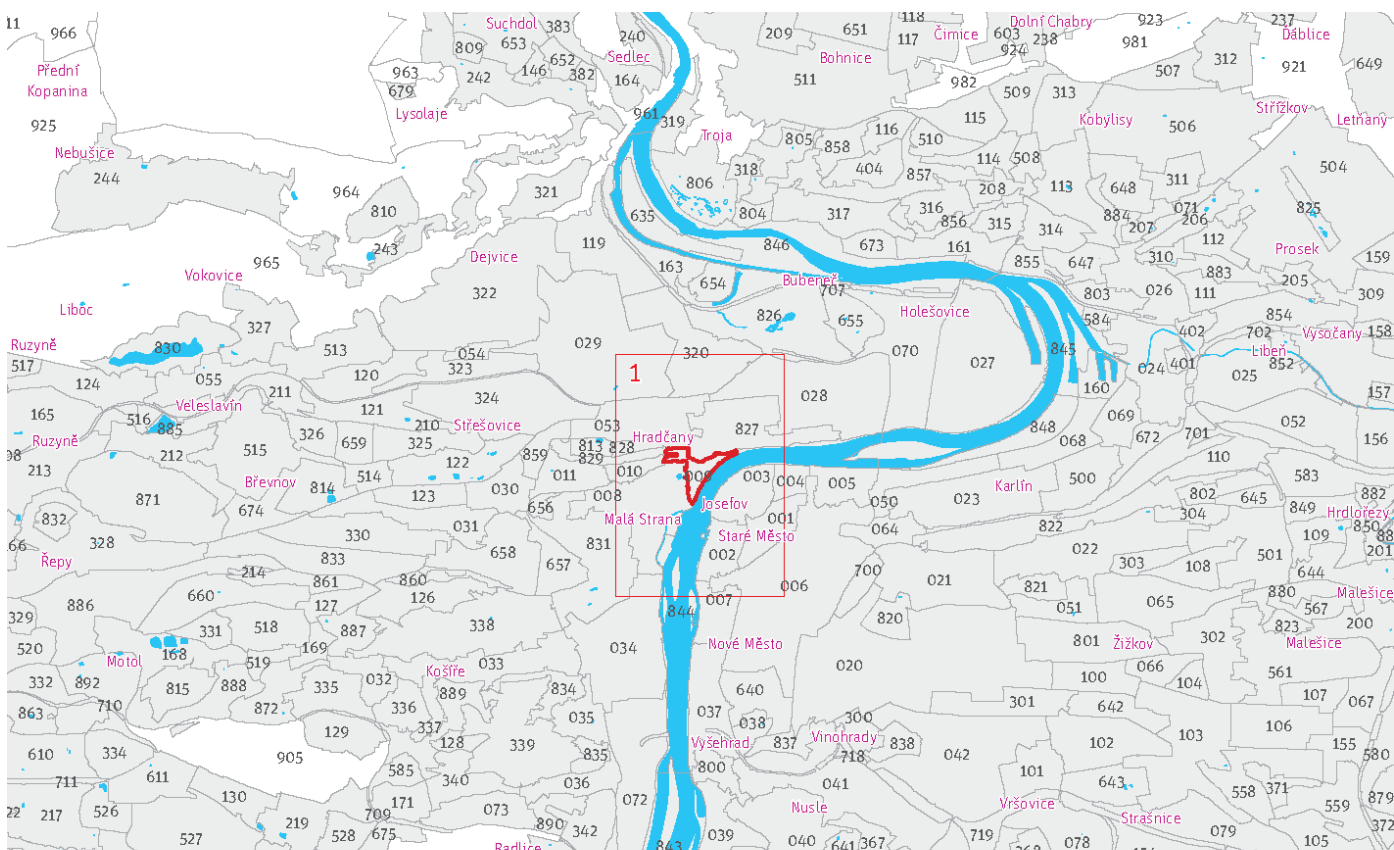
13 ha

Z	(01)
ZASTAVITELNOST: zastavitelná stavební	TYP STRUKTURY: rostlá
/ O	[S_c]
VYUŽITÍ ÚZEMÍ: obytné	STABILITA: stabilizovaná chráněná

CÍLOVÝ CHARAKTER LOKALITY

Chránit a posilovat cílový charakter zastavitelné stavební, stabilizované chráněné, obytné lokality Klárov se strukturou rostlou.

Lokalita Klárov je vymezena jako lokalita historického jádra Prahy. Cílem navržených regulativů je zachování prostorového uspořádání a ochrana charakteristických prvků, jakými jsou zejména výšková kompozice s jednou horizontální úrovní doplněná vertikálami věží kostelů a dalších staveb, a zástavba uspořádaná do kompaktních, hustě zastavěných bloků.

HISTORICKÝ VÝVOJ

Klárov je veřejné prostranství v Praze na Malé Straně, které má fakticky povahu náměstí. Nachází se v městské části Praha 1, na levém břehu řeky Vltavy. Na Klárově je výstup stanice metra Malostranská a rušná tramvajová a automobilová křižovatka. Místo bylo pojmenováno na počest profesora a jazykovědce Aloise Klara, který zde v roce 1807 organizoval zřízení Klárova ústavu slepců.

Náměstí se nachází v místě, kde kdysi stávala velmi stará osada, která se kdysi nazývala Písek, Na písku či Na pískách, což patrně pocházelo od sedimentů, které sem tehdy nanášel tehdy ještě zcela volně tekoucí potok Brusnice, který se právě v těchto místech vléval (a doposud i vlévá v potrubí) do Vltavy. Současný název prostranství (náměstí) pochází z roku 1922. V té době se také uvažovalo o rozsáhlejší úpravě prostoru a předpolí mostu. Byla vypsaná urbanisticko-architektonická soutěž, jejímiž vítězi se stali mladí architekti Josef Štěpánek a později slavný Bohuslav Fuchs. Následně bylo u nich objednáno několik rozpracování, která se ale nedočkala realizace. V

parčíku uprostřed zatravněné plochy nedaleko od nájezdu na Mánesův most byl instalován pomník 2. odboje (1938–1945) Vladimíra Preclíka a o něco dále památník s okřídleným lvem věnovaný československým letcům za druhé světové války v Británii. V parčíku je též malý pomníček Marie Charouskové, zastřelené zde 26. srpna 1968 sovětskými okupanty. Naproti byla před rokem 2000 instalována maketa sochy prezidenta Masaryka, když se jednalo o jeho umístění.

Klárov představuje nejrušnější malostranskou dopravní křižovatku, neboť se zde setkávají čtyři různé tramvajové tratě a linka A pražského metra (stanice Malostranská). Místní komunikace spojují tři levobřežní pražské čtvrtě Holešovice, Malá Strana, Hradčany přes Mánesův most s pravobřežním Josefovem a Starým Městem.

Sbíhají nebo kříží se zde ulice: Chotkova, Pod Bruskou, U Brusných kasáren, nábřeží Edvarda Beneše, U železné lávky, Kosárkovo nábřeží, Valdštejnská, Letenská, U Lužického semináře, Staré zámecké schody, Na Opyši a Mánesův most.

1816

V místě dnešní zelené plochy s pomníky u zastávek tramvajů Malostranská stával veliký dvůr erárních pekáren a skladů. V místě dnešního parku pod Starými zámeckými schody stávaly budovy vojenských skladů. Ještě dříve bývaly na tomto místě královské vápenice. Fasáda skladů, zadní strana dvora Valdštejnského paláce a blok erárních kasáren ohraničovaly hlavní klárovské náměstí, německy Schiffs Platz. Jeho další průčelí později doplnil Klárův ústav a nová budova pekáren. Tyto budovy jsou již znázorněny na mapě stabilního katastru.

Naproti vojenským skladům stávala Bruska kasárna s dvorním arkádovým ochozem. Zásobovací výzám území podrhuji v modelu výrazné hraně palivového dřeva.

Z Langweilůva modelu je také naprosto zřejmé, že na Klárově neexistovala žádná veřejná zeleň v dnešním smyslu. Všechny ozeleněné plochy byly uzavřeny za zdmi a ploty, ve veřejném prostoru nebyl jediný strom nebo trávník. Jednalo se o zahrady soukromých paláců a domů, ve východní části byly zahrady řádu jezuitů. Parky ještě neexistovaly.

1842

1869

Obzvláště výrazné jsou budovy zmizelé ze severní části území, především bruska kasárna. Ta ale jako jediná byla nahrazena budovou adekvátního objemu a kvality, Zengerovou trafostanicí od arch. Kvasničky. Hotel Hofmeister bohužel není důstojným nástupcem zbořeného činžovního domu. Ostatní zbořené domy ničím nahrazeny nebyly a místa po nich jsou dodnes prázdná.

1909-1914

Malý poloblok domů přiléhající k dnešní stanici metra Malostranská byl zbořen za první republiky a po válce na krátký čas nahrazen budovou výstavního pavilonu. Ten pak ustoupil výstavbě metra.

Hlavní demolice probíhaly v krátkém období mezi roky 1917 a 1924 a souvisely především s přípravou malostranského předpolí Mánesova mostu. Začátkem 30. let byla v souvislosti se stavbou Zengerovy trafostanice prolomena skálou nová ulice, dnes U Bruskových kasáren.

Strakova akademie v bývalých jezuitských zahradách přináší na Klárov nebyvalé měřítko, symetrii a monumentalitu, přesto ale zapadá do konceptu velkých palácových budov Malé Strany. O to rozpačitějším dojmem působí řada činžovních domů v ulici U Železné lávky, které jakoby sem přistály z Vinohrad.

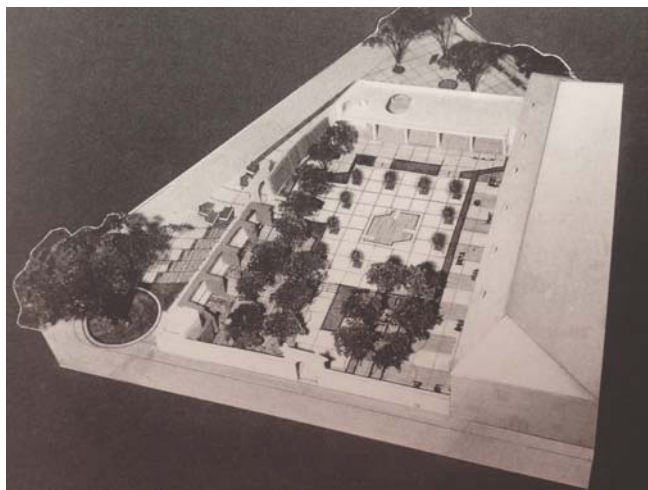

1920-1924

Druhá vlna demolic přišla s výstavbou metra a zasáhla severní část Klárova a většinu domů v Chotkově zátáčce. Na jejich místě byla těžná věž a zařízení staveniště metra. Poslední demolicí, která na Klárově proběhla bylo zbourání činžovního domu na rohu Chotkovy ulice a ulice Pod Bruskou, který ustoupil postmoderní novostavbě hotelu Hoffmeister. Jediné dva domy, které nahradily původní asanovaný objekt je Zengerova trafostanice a hotel Hoffmeister. Ostatní objekty byly zrušeny bez náhrady. Vznikla tak výrazná asanační jizva, která se táhne v proměnlivé šířce celým územím od Chotkovy zátáčky na severu po Vltavu na Jihu. Takto známe Klárov dnes – jako výraznou nepřehlednou plochu bez zástavby, bez smyslu, který mu odebrala asanace 20. století.

1938

STANICE MALOSTRANSKÁ

V místě dnešní stanice stál původně dům U tří králů čp. 124, zvaný též U pětníku. V roce 1947 byl na jeho místě podle projektu arch. Josefa Šléglů postaven výstavní pavilon pro výstavu „Vlastní silou“ (Výstavní pavilon hl. města Prahy, který měl být součástí rozsáhlého areálu, zahrnujícího Jízdárnu i zahradu), ve kterém později sídlilo studio trikového filmu Jiřího Trnky „Bratři v triku“. V roce 1974 byl objekt sbourán, aby ustoupil stanici metra. Z Malostranské vede jeden vestibul, který je s nástupištěm spojen trojicí eskalátorů. Mezi lety 1973–78, kdy probíhala výstavba stanice, bylo na vybudování stanice vynaloženo 248 milionů Kčs.

Autor architektonického řešení je ing. arch. Zdeněk Drobný a zahradních úprav atrie ing. arch. Otakar Kuča.

KLAROVŮ ÚSTAV SLEPCŮ

Jeho rozlehlá budova, jejíž nedělitelnou součástí je i bývalá ústavní kaple sv. Rafaela, je v tomto prostoru, vedle bývalé jízdárny Valdštejnského paláce a stanice metra trasy A Malostranská dominantní. Projekt na dvoupatrovou pozdně empírovou budovu vypracoval arch. Vincenc Kulhánek. Stavba byla realizovaná v letech 1836–1844. Základní kámen ke stavbě ústavní kaple položen 18. září 1836 a její plány vypracoval arch. Josef Ondřej Kranner.

ZENGEROVA TRANSFORMAČNÍ STANICE

Budovu transformační a usměrňovací stanice na Klárově postavily v letech 1930 až 1931 Elektrické podniky hlavního města Prahy. Provoz stanice byl zahájen v roce 1932. Stanice vznikla na místě po zbořených kasárnách na Klárově podle návrhu architekta Viléma Kvasničky v konzervativním novoklasicistním stylu, který zapadal do rázu dalších staveb Malé Strany. Technické řešení stavby i všech zařízení však bylo tehdy na velmi vyspělé úrovni s využitím nejmodernějších technologií. Stanice byla pojmenována podle slavného fyzika a meteorologa Václava Karla Bedřicha Zengera, profesora na České technice v Praze.

ATRIOVÉ ZAHRADA U STANICE METRA

Původně dvůr před Valdštejskou jízárnou byl upraven ing. arch. O. Kučou do podoby relaxační atriové zahrady s větším bazénem uprostřed a dvěma menšími vodními plochami. Bazén je dílem ing. arch. Zdeňka Drobného a Ladislava Jiránka. Od Valdštejské ulice a od Klárova je oddělena zdmi s dvěma branami, rekonstruovanými v duchu baroka a opatřenými ozdobnými mřížemi od ak. soch. Zbyňka Runczika. Před vstupem do stanice z Klárova se pod mohutným jerlínem nachází pítka od ak. sochaře. Miroslava Vystrčila. Na rohu vstupního pavilonu najdeme kamenný nárožník od sochaře Luboše Růžičky. Sám pavilon má před výkladci trojdílné posuvné kované mříže od ak. soch. Jana Smrže.

RUDOLFOVA LÁVKA

Rudolfova lávka byla postavena v letech 1868–1869, jako třetí visutý most přes Vltavu v Praze, mezi Klárovem a tzv. Rejdištěm. Byla pojmenována podle korunního prince Rudolfa (podobně jako pozdější Rudolfinum) a říkalo se jí také Železná lávka, případně „řetězová lávka“. Vyústění lávky dodnes připomíná název ulice „U Železné lávky“ na malostranském břehu. Lávka sloužila bez větších oprav až do roku 1914, kdy ji nahradil most arcivévody Františka Ferdinanda d'Este, který dnes nese jméno Mánesův most.

MÁNESŮV MOST

Nový most projektovali inženýři František Mencl, Alois Nový a architekt Mečislav Petrů. Otevřen byl v roce 1914, úplného dokončení se však dočkal až v průběhu 1. světové války v roce 1916. Mánesův most se v době 1. světové války jmenoval Most arcivévody Františka Ferdinanda d'Este. K jeho přejmenování na Mánesův most došlo v roce 1920. V 60. letech 20. století byla původní dlažba vozovky a mozaiková dlažba chodníku nahrazena asfaltem. Ten však přinášel různé problémy, a tak byl při rekonstrukci v letech 1992 až 1994 odstraněn.

IDENTITA MIESTA

Stěžejním problémem zadané lokality je její identita, respektive absence jasné obecně sdílené identity. Není jednoznačně náměstím, třídou, parkem, nábřežím, předpolím mostu, křižovatkou, uzlem MHD. Odráží se to mimo jiné v pojmenování, které se vyhýbá všem konkrétním termínům a definuje Klárov jako oblast, lokalitu. Pro konkrétní určení si pak pomáhá pojmenováním ulic, u nichž není jasná jejich hranice např. ulice U Železné lávky je vymezená uliční zástavbou z jedné strany, z druhé chybí hranice (srovnej např. s Karlovým náměstím). Místo není ani dostatečně městské, ani přírodní, ani koncipované, ani rostlé. Je spíše periferií uprostřed metropole a v těžišti historického jádra.

Obraz místa odráží chybějící identitu. Přesto, že je předním plánem jedné z nejkoničtějších vedut Prahy, přesto, že tudy vedou významné historické osy a kontury, je prostředí změtí motivů, střepin záměrů a koncepcí, které spolu nesouvisejí. Nesourodost a nekompaktnost obrazu místa pak vyvolávají pocit nejistoty, zda je místo součástí města nebo jeho předpolím. Jednoznačně atraktivnější než samotný Klárov jsou pak skvělé výhledy z něj, které nás naučily skutečný palčivý obraz Klárova

nevidět. Nedostatečně artikulovaná identita a hodnota místa se v posledních letech projevila tím, že se stalo snadnou kořistí usurpátorů veřejného prostoru, pomníkářů, jejichž intervence nebylo s čím přesvědčivě konfrontovat a čelit jim. Frekvenci uživatelů také odpovídá velká míra vizuálního smogu.

Identita místa sleduje nikoliv široké měřítko, ale architektonický detail prostředí a pokouší se najít společné znaky pro okolní kontext. Na tomto pozemku se z hlediska umístění městské tržnice dá počítat (s využitím atraktivního břehu Vltavy.) Avšak více funkci než Tržnice bych viděla jako problematicke- z hlediska rozlohy pozemku, památkově rezervační pravidel, zachování průhlednosti na hrad - zásah do městského panoramatu. Křižovatka by musela být upravena do bezpečnější podoby pro pěší (na samotnou tram zastávku je už zpracovaná studie / kvalitnější prostředí pro chodce). Otázkou je, zda by i tak měřítko odpovídalo nasatitelnosti poptávky v lokalitě a zda by se instituce v místě dokázala uživit.

MÍSTO JAKO URBANISTICKÁ OTÁZKA

Řešené území těsně navazuje na vltavské břehy. V jihozápadní části je jeden z posledních neupravených břehů Vltavy v zastavěné části Prahy. Zpevněný břeh před Strakovou akademií je celkem nahodile porostlý vysokou zelení špatné vitality, kterou není možné zachovat při úpravách samotného břehu.

Místo má vynikající dopravní vazbu i obslužnost, je dobře přístupné pro veřejnost hlavně metrem a tramvajemi. Rovinatý pozemek. Potenciál využití výhledu z místa na druhý břeh k Rudolfinu a také opačně. Funkčně sedí mezi veřejné budovy a obytné domy. Pěší dostupnost do Starého Města.

Rezidenti ani pasanti zde nemají dostatečné zázemí v parteru, pro řešení dopravy v klidu ani pro rekreaci (dětské hřiště, zázemí pro sport a pod). Je překvapivé, že se zde nevyvinul retail a to i navzdory mimořádné frekvenci pohybu lidí a potenciálního času, který by zde mohli trávit.

Území na lichoběžníkové parcele, mezi zastávkou Malostranská a Mánesovým mostem.

- V současnosti se na parcele nachází Památník padlým vojákům 2. světové války od Vladimíra Preclíka a památník Okřídleného lva věnovaný československým letcům od Colina Spofortha.
- Místo díky své centrální lokalitě mezi sídlem vlády ve Strakově

akademii a sídlem senátu ve Valdštejnském paláci slouží jako oblíbený „speaker's corner“ a místo pro demonstrace.

- Bezprostředně sousedí s frontou nájemních domů, jež některé nyní slouží jako hotely, ze severo-východní strany, Českou geologickou službou ze severu, Valdštejnskou jízárnou, vstupem do metra Malostranská a tramvajovou zastávkou Malostranská ze severo-západu, křižovatkou před Mánesovým mostem z jižní strany a přístavištěm Mánes z jiho-východu.
- Obecně výrazně exponováno. Lidé i doprava. Velmi dobré dopravní vazby.
- Vzhledem k dopravnímu ruchu jak z MHD, tak od Mánesova mostu a absenci dostatečné zeleně, která by sloužila jako nárazová vzhledem k hluku i prašnosti, je málo využíváno k delšímu pobytu a rekreaci jako parková plocha.
- Výhody: lukrativní místo, výhled, stane se dominantou i při pohledu z druhého břehu řeky, potenciální napojení na nábřeží, skvělá dopravní dostupnost.
- Nevýhody: řešení přesunu/zakomponování památníků, památková rezervace, lokalita.

Abrantes Municipal
Market / ARX Portugal

2015

Pavilion of Reflections /
Studio Tom Emerson

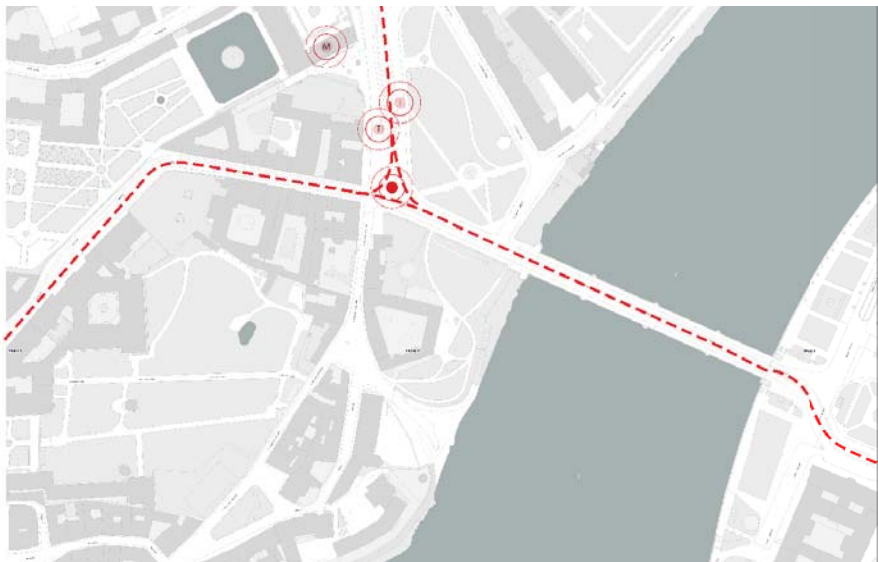
2016

Fish market in Bergen /
Eder Biesel Arkitekter

2012

MÍSTO JAKO DOPRAVNÍ KŘIŽOVATKA

MÍSTO JAKO AGLOMERÁT DĚJŮ

MÍSTO S POTENCIÁLEM
BUDOUCÍHO ROZVOJE

III

TRŽNICA

HISTÓRIA

V analýze historického vývoja tržníc budeme sledovať progres a zmeny, ktorými tržnice prechádzali v rôznych obdobiach od staroveku až po súčasnosť. Pre zjednodušenie a prehľadnosť rozdeľujeme danú analýzu do kategórií a to obecná charakteristika, v ktorej popisujeme všeobecný prehľad o danom období a tržniciach, ktoré v tomto období vznikali. Uvádzame rôzne sociálne a ekonomické zmeny v spoločnosti, ktoré mali dopad na finálnu podobu tržníc.

Ďalšou dôležitou kategóriou je program. Podľa programu sa dozvedáme, čo sa odohrávalo na daných tržniciach. Program nám približuje, kto produkty ponúkal a ktorá sociálna vrstva vytvárala po produktoch dopyt – čo je dôležité pretože nám to ovplyvňuje ďalšie kategórie rozobrané v tejto analýze. Otázkou v tejto kategórii: Kto je klientom z hľadiska ponuky a dopytu? Pri programe ďalej budeme skúmať, či samotný predaj sprevádzali aj iné aktivity – ako napríklad výstavy, verejné

zhromaždenia atď. Je dôležité preskúmať, čo okrem predaja lákalo ľudí tráviť čas na tržnici.

Na pochopenie ďalších vlastností tržníc, ktorých charakteristika sa odvíja od doby a miesta vzniku popisujeme materialitu tržníc. Materiály nám ďalej určujú typy konštrukcií a techniky, ktorými konštrukcie stavali. Pri materiáloch je dôležité prihliadať na ich technické vlastnosti ako aj estetické. Materialita nám ďalej ukazuje stupeň bohatosti regiónu či mesta ale taktiež jeho tradície a štýl architektúry v ktorom obyvatelia skúmaného regiónu stavali. V analýze budeme skúmať aký typ materiálu nám ponúka aký typ konštrukcie. Finálnou kategóriou je typológia. Budeme skúmať urbanistickú polohu tržníc v rámci vesnice či mesta, čo nám pomôže pri uchopení nášho vlastného miesta v Prahe, ktoré si potom pri návrhu vyberieme. Ďalej však popisuje aj to ako fungovala jej prevádzka.

starovek

od 3500BC 3000 BC

výmeny produktov
obchodné cesty
body stretu X

mestá – linárny a centrálny typ trhov
lineárny – Middle East
bazar v Tabrize – 1,5km dlhý

antika

550 - 350 BC

centrum mesta
remeseľníci
agora, stoa – Grécko

150 BC

centrum mesta
remeseľníci
forum – Rím

stredovek EU, Middle East

< 1500 AC

trhy blízko kláštorov, hradov
2000 trhov – Anglicko

Middle East – okolo obchodných ciest
karavan style

novovek - renesancia

1500 - 1700 AC

návrat k antike
trhy sa vracajú do námestí a sústredujú sa na luxusný či exotický tovar
najmä v Taliansku

priemyselná revolúcia

1760 AC

príchod nových technológií a materiálov
železnice navždy menia spôsob dopravy
veľkorozponové haly
zmena sociálneho systému

moderna a postmoderna

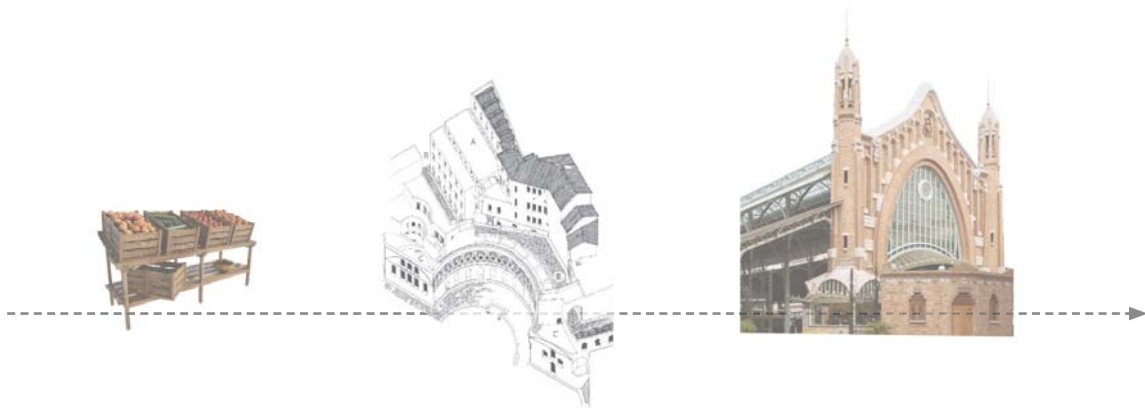
1900 AC

veľkorozponové haly pomocou železobetónu
secesná estetika
globalizácia a vznik rivality - nákupné centrá +
supermarkety

CHARAKTERISTIKA

Vývoj trhov a tržníc zodpovedá ekonomickému a spoločenskému stavu v daných obdobiach. Vývoj od doby, kedy trh prebiehal jednoduchou výmenou produktov až po samotný vznik tržnice je priebežne rovnomerný. Ľudia zistili, že svoje výrobky môžu predávať a postupne si vytvorili stánky/karavany, ktoré neskôr zastrešili a usadili do fixnej polohy. Už v antike však vidíme samotný vrchol

tržnice, ktorý v podobe Trajanových trhov odpovedal terajšiemu typu nákupných centier svojou typológiou s jedinou výnimkou v technológiach. Od Trajanových trhov sa cez vznik nových stavebných technológií a materiálov dostávame k novým tvarom a rozmerom. Úloha však ostáva rovnaká. Preto si myslím, že tržnica ako taká sa už od svojho vrcholu v antickej dobe zachovala ako spoľahlivý urbanistický nástroj v rukách architekta, ktorým dokáže vytvoriť kvalitný verejný priestor a verejnú službu.

situácia Grand Bazaar, Istanbul

axonometria Trajanove thry, Rím

PROGRAM

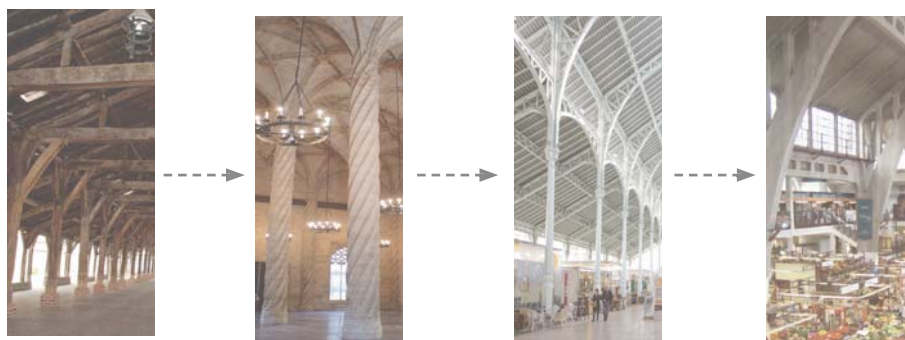
V minulosti na trhoch ľudia ponúkali svoje výrobky, svoju úrodu a svoje remeslo. Vývoj nám ukazuje, že tento sortiment, je aj naďalej aktívny, avšak môže mať iný charakter. Hlavne v dobe priemyselnej revolúcie dochádza k vysokej globalizácii produkcie ako takej a na trh sa dostáva veľa produktov, ktoré už nie sú automaticky lokálne ale mnoho krát sú práve dovážané. Postupne to môžeme vidieť aj

počas doby objavov nových zemí, kedy sa dováža nový exotický tovar a postupne sa sortiment mení a aktualizuje na dané obdobie a na danú spoločnosť, ktorá dopyt vytvára. Neskôr sa globalizácia prejavuje až do takej hĺbky, kedy už nevnímame, čo je naozaj vyrobené u nás doma a čo je dovezené z iných krajín či kontinentov.

MATERIÁL

Materialita tržníc sa odvíja od daného obdobia, jeho štýlu / slohu. Spočiatku je aj závislá na lokálnych materiáloch. Od hlíny a dreva sa cez cihly, kameň dostávame k oceli a železobetónu, ktoré samozrejme dovoľujú väčšie rozpony ako aj nezvyčajné tvary a tak sa postupne formuje nová estetika tržnice. Výber správneho materiálu pre tržni-

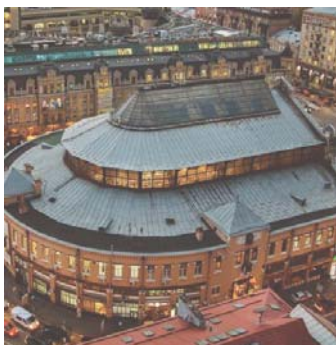
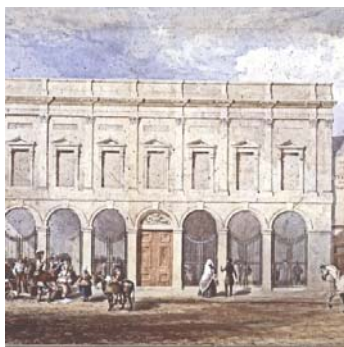
cu takisto závisel od danej lokality a jeho klimatického charakteru. Pri vývoji si môžeme ešte všimnúť vlastníctvo tržníc. Od samého počiatku sa ľudia o svoje stánky starali sami. Neskôr do rozvoja prispieval panovník či štát, ktorá si potom nárokuje nájomné, čo pokrýva výdaje na výstavbu veľkolepého zastrešenia či haly. Výber materiálov často odhrával rolu prestíže a to hlavne vo veľkomestách. Prihliadalo sa aj na trvácnosť materiálov a ich odolnosť.

TYPOLÓGIA

Obchodníci, ochodné cesty a ich križovatky, ulice miest – tieto verejne frekventované miesta spočiatku tvorili výhodné pozície pre trhy. Samotné tržnice a vyhradené miesta pre zoskupovanie stánkov vzniklo až neskôr (antika) v Európe a to na námestiach. Námestia boli miesta verejného zhromažďovania a tak vytvárali skvelé podmienky pre rozvoj trhu. Postupným zastrešovaním námestí vznikali prvé haly – tržnice, ktoré sústreďovali všetok predaj do jedného miesta. Neskôr sa pri väčších mierkach tržníc ako napríklad Les Halles ponúkaný tovar separuje do jednotlivých pavilónov z hygienických či orientačných dôvodov.

V tejto kategórii je ešte dôležité popísať rôzne typy trhu. Keďže v minulosti neexistovali nákupné centrá, všetok predaj sa sústreďoval do tržníc. Dnes – v dobe supermarketov a obchodných centier vnímame pokles dopytu po tržnici. Tržnice sa preto aj takýmto spôsobom z typologického hľadiska menia. Z komplexnej zástavby je hala a z haly sa opäť vraciame k jednoduchému zastrešeniu verejného priestoru, ktoré vyrieši zázemie pre trhy konajúce sa raz za týždeň.

TYPOLOGIE

Na počátku této kapitoly stojí otázka, respektive tři. Existují vůbec typy tržnic nebo je tržnice sama o sobě typem? Když navrhujeme komerční stavbu, nenabízí se ihned možnost haly, která automaticky evokuje tržnici? Nebo je těch druhů více a my tak z rešerší vytvoříme přehledný katalog – návod – kuchařku na návrh ideální haly, ze kterého si nakonec jen budeme muset vybrat, která se nám nejvíc hodí?

Pro nalezení odpovědi nám má posloužit 40 příkladů tržnic postavených během posledních 20 let s 5 výjimkami. Výjimečnými případy jsou tři tržnice postavené na počátku minulého století, jeden přelomový, inovativní příklad ze 70. let a jeden zatím nepostavený projekt, jehož výstavba je plánována na rok 2022. Chceme porovnat, co se stavělo, stává a plánuje, ale pořád v uchopitelném měřítku moderní doby – historii jsme se věnovali v minulé kapitole.

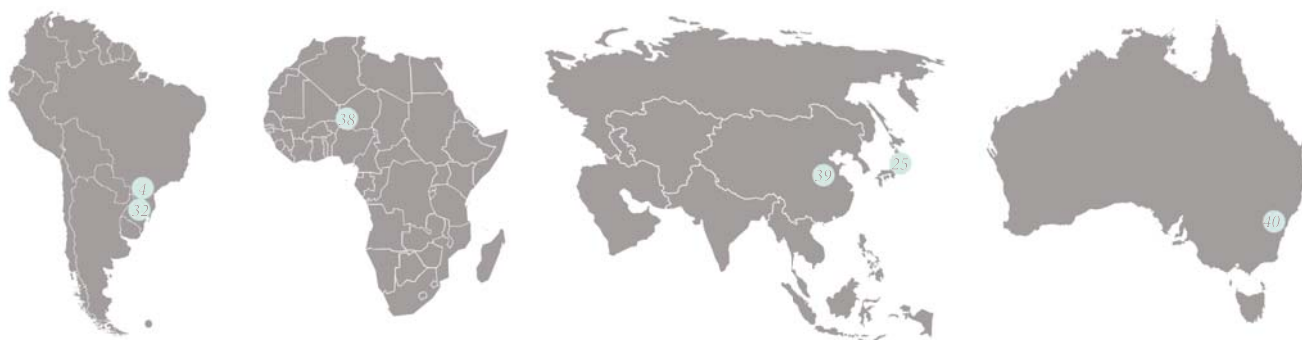
Příklady jsou seřazené podle data uvedení stavby do provozu, přestože samotná stavba někdy trvala i mnoho let. Považujeme ovšem za důležité stavby zasadit i do geografického kontextu a znázornit, kde se nacházejí na mapě. Z té si tak můžeme sami odvodit nebo dát do souvislosti podobu či rozpor příkladů a vytvořit si názor na to, jakým způsobem a do jaké míry ovlivňuje lokace návrh stavby. Původním záměrem bylo použít příklady pouze z Evropy, které jsou pro náš projekt městské tržnice v historickém centru města Prahy nejrelevantnější, pak jsme ale nacházeli stále zajímavější příklady z jiných kontinentů a rozhodli se tedy použít i minoritní zastoupení příkladů ze všech kontinentů jakožto vhodné porovnání na úrovni globálního měřítka. Z českých tržnic jsme zvolili dvě – v obou případech se jedná o znoúvožití již vysloužilé stavby, pražský příklad renovuje bývalou tržnici, ale nemění zásadně její komerční funkci, zato plzeňským příkladem je revitalizace celého území bývalých hal montoven, které prošly transformací v kulturní a umělecké centrum. V závislosti na lokální a globální aspekty projektů to možná nejsou ani tak přírodní klimatické podmínky, jako spíš místní temperament, charakter a zvyky obyvatelstva, které tvoří potenciální zákazníky? Tuto analýzu necháváme

otevřenou vlastní interpretaci.

Analýzy, kterým jsme referenční stavby podrobili, se zabývají jak měkkými, tak tvrdými daty. Vytváříme ucelený balíček kritérií a parametrů, kterým chceme stavby podrobit a získat tak odpovědi na naše otázky. Parametry získávající tvrdá data jsou rozloha, otevírací doba, materiály, zda se jedná o novostavbu nebo revitalizaci, druh nosného systému nebo výšková členitost. Jiné parametry cílí na měkká data – druhy zboží, propustnost či nepropustnost formy, lokace ve městě nebo míra individuality stavby v kontextu svého přímého okolí. Každá stavba tak získá svůj unikátní genetický kód složený z piktogramů a bude tak představovat svůj vlastní typ, kombinaci hodnot typologických parametrů, který nám vyloží souvislosti designu budovy s jednotlivými vnějšími i vnitřními vlastnostmi stavby.

Kromě dat podložených fotografiemi, skicami a plány chceme nabídnout i krátké zhodnocení subjektivně důležitých prvků a myšlenek, které nás na tržnicích zaujaly a které nám na jednotlivých příkladech připadají inspirativní a hodné bližšího prozkoumání. Z tohoto třídíku různých opakujících se nebo naopak atypických prvků získáme nejen přehled o příkladech ze světa a jejich kvalitách, ale také nám poslouží k vyhodnocení typologických variant, které nám mohou pomoci k vlastnímu návrhu a výběru ideálních konstrukcí, materiálů, formy, struktury, ale i funkce a náplně stavby tržnice, která od pradávna fungovala nejen jako místo směny a nákupu zboží, ale měla velmi důležitý sociální aspekt jakožto místo, kde se lidé potkávali, debatovali a která také dodnes zajišťuje potřebnou sounáležitost obyvatel s lokalitou a pomáhá udržovat sousedské vazby.

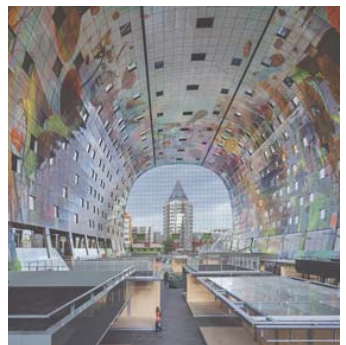
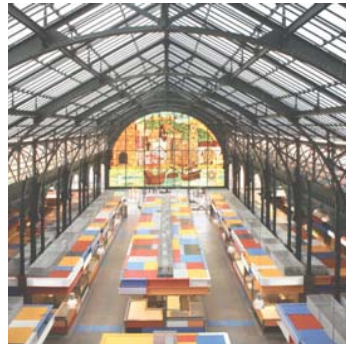
Kouzelnou vlastností jídla je, že lidi spojuje a městská tržnice tak má ambice stát se oblíbeným místem pro místní, dojíždějící i turisty a všem návštěvníkům nabídnout nejen potraviny a občerstvení, ale také potřebnou dávku přímého kontaktu s prodejci, ostatními nakupujícími i naprostými cizinci – tržnice slouží jako prostor inkluze, kterou můžeme jako architekti správným návrhem podpořit a zdůraznit.

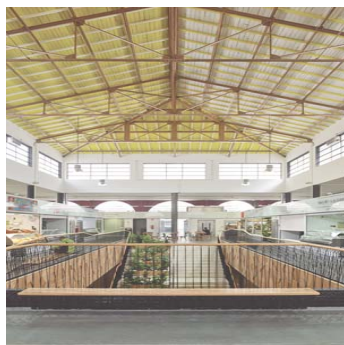
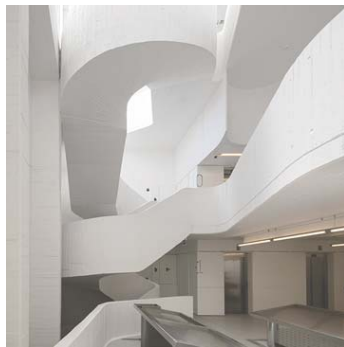

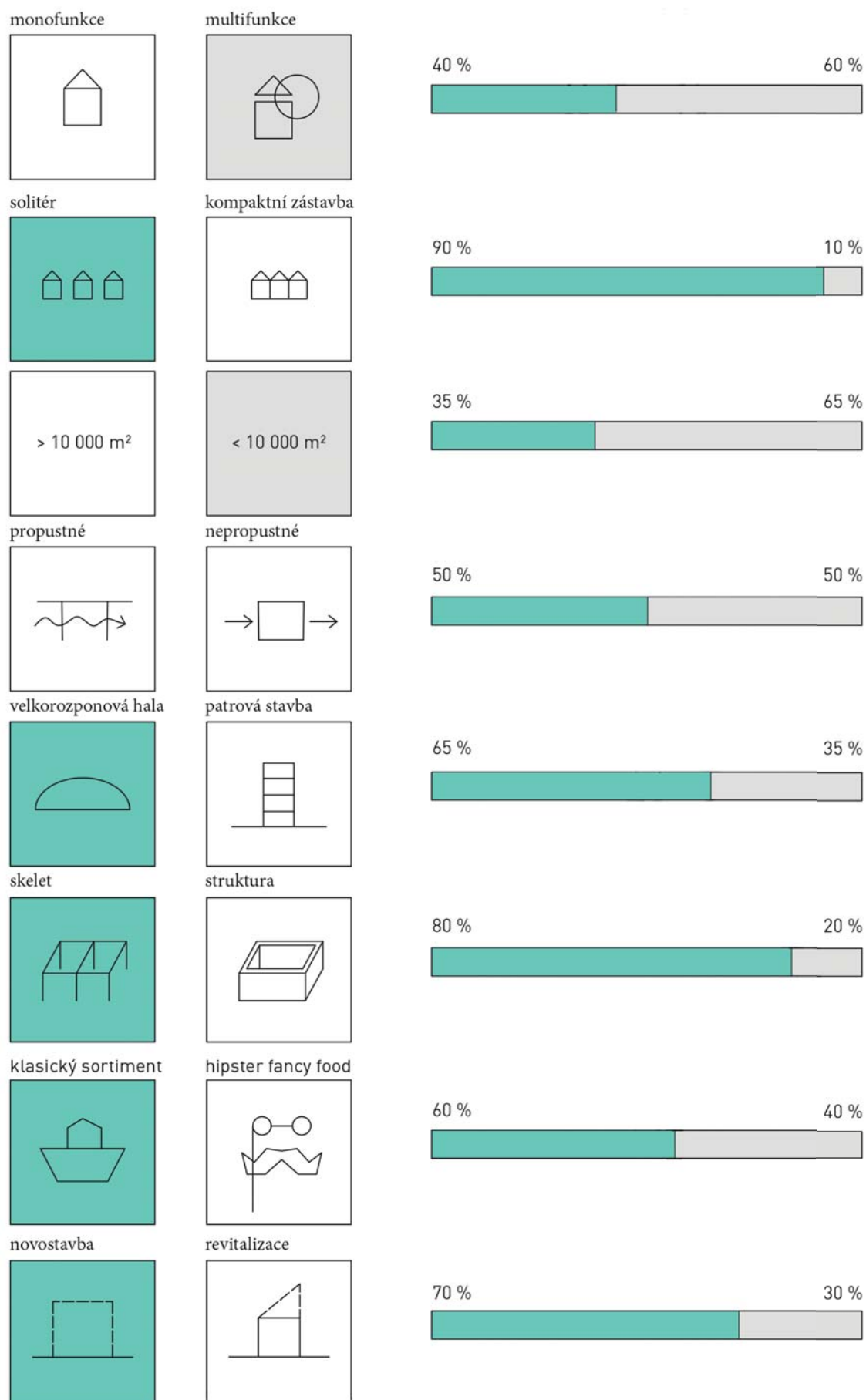
zoznam skúmaných tržníc

1. WROCLAW MARKET HALL
2. CENTRAL TIRGUS
3. MERCADO CENRTAL
4. CEASA PRODUCE MARKET
5. AARAU MARKET HALL
6. MARKETHALLE TOGGENBURG
7. MERCADO DE SANTA CATERINA
8. ÖSTERMALMS TEMPORARY MARKET HALL
9. MERCADO DE LA BARCELONETA
10. WAKEFIELD MARKET HALL
11. MERCADO MUNICIPAL DE ATARAZANAS
12. MESTNA TRŽNICA CELJE
13. VIADUKT V ZURICHU
14. INCA PUBLIC MARKET
15. GHENT MARKET HALL
16. FISH MARKET
17. NOU MERCAT DEL ENCANTS
18. VINOHRADSKÝ PAVILON
19. THE FOODMET
20. MARKTHAL ROTTERDAM
21. MARLY-LE-ROI MARKET
22. BOLLUÇA MARKET HALL
23. ABRANTES MARKET
24. TORRENT MARKET AND CIVIC
25. PLATE CENTER V NIIGATÉ
26. PESCHERIA DEL PORTO
27. PANZERHALLE
28. DEPO2015
29. MERCAT DEL NIÑOT
30. KOSZYKI MARKET HALL
31. PAVILLION OF REFFLECTION
32. PARQUE DA GARE FARMER'S MARKET
33. MERCAT DE SANT ADRIÀ DE BESÒS
34. MALMÕ SALUHALL
35. LUGO PUBLIC MARKET
36. TULA FARMERS MARKET
37. BALTI JAAMA TURG
38. DANDAJI DAILY MARKET
39. TEMPORARY SHENGLI MARKET
40. SYDNEY FISH MARKET (projekt)

SHRNUTÍ

lokace

14x

15x

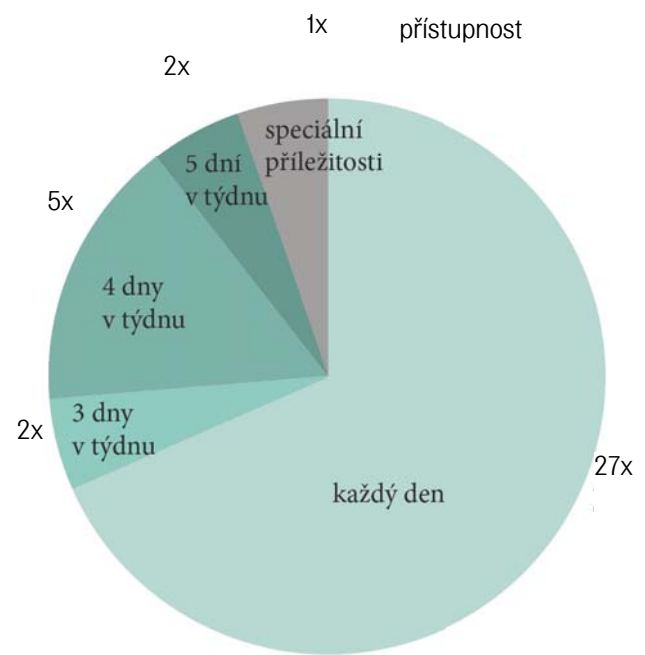
5x

4x

3x

materialita

ocel 25x

dřevo 18x

betón 11x

cihly 9x

K analýze jsme vybrali 40 staveb, které jsme zvolili jako vzorek tržnic pro další analýzu a porovnání především z období posledních 20 let, ale několik příkladů je i starších z první poloviny 20. století, a to z důvodu, že v sobě obsahují novější vestavbu, byly revitalizovány nebo jen dodnes patří k oblíbeným turistickým atrakcím a zároveň slouží svému původnímu komerčnímu účelu. Do výběru se dostaly i dvě tržnice, kde jedna z nich měla dočasný charakter a již neexistuje, druhá bude kvůli lukrativnímu pozemku z části zbořena a ponecháno bude jen torzo baldachýnu vznášejícího se nad venkovním tržištěm. Jako příklad z budoucnosti slouží poslední rešerše – jedná se o návrh tržnice, jejíž výstavba má začít v horizontu dvou let. Ačkoli je podobných plánovaných projektů víc, tento projekt stojí za bližší prozkoumání hlavně díky nárokům na udržitelnost a ekologii, které slibuje splnit.

Na počátku jsme si stanovili osm kategorií různých parametrů, které jsme se rozhodli mapovat s předpokladem, že výsledkem bude opakující se typ ideální městské tržnice. Některé kategorie se týkaly tvrdých dat – rozloha, otevírací doba, materiály, novostavba/revitalizace, nosný systém nebo výšková členitost. Jiné kategorie cílily na měkká data – druhy zboží, propustnost/nepropustnost struktury, lokace ve městě nebo míra individuality stavby v kontextu svého přímého okolí. Po seřazení dat a jejich párovém porovnání mezi sebou nám kompatibilní dvojice možností vytvořily poměry, které udávají, která z možností se opakovala častěji. Pro důvěryhodnost jsme výpočty udělali v polovině pátrání po rešerších, tedy s 22 příklady, a poté je porovnali s výpočty po přidání zbylých příkladů do konečného počtu a zjistili jsme, že vzorek tržnic, který jsme vybrali má dostatečný vypovídající charakter – výsledné poměry se od sebe téměř nelišily. Největší rozdíl v poměru byl u kategorie návaznosti na okolí, kdy 90 procent zkoumaných vzorků bylo solitéry a jen 10 procent tvořily tržnice umístěné do souvislé zástavby například ve formě proluky. Podobně na tom byla už jen kategorie nosného systému, kde 80 procent staveb bylo projektováno jako skelet a pouhých 20 procent jako struktura skládající se z nosných zdí. Tato dvojice parametrů nám tak udává, že se lehce stereotypní předobraz městské tržnice jakožto haly, jejíž největším benefitem je variabilita uspořádání vnitřního prostoru podle měnícího se programu v čase, shoduje s nejčastěji používaným typem tržnice i v reálné architektonické praxi. Překvapivé ovšem bylo, že ačkoli se většinou jedná o skelet, zastoupení velkorozponových hal ku klasické patrové stavbě je v poměru 65:35 a odhad, že jediným typem městské tržnice je pouze hala s výraznými příhradovými nosníky, je tedy mylný. Výhodou velkorozponové haly je, že se obejdou bez vnitřních podpěr, zato jsou ovšem omezeny výškou, a tedy je jejich užitná plocha nižší než u hal patrových a nejsou tedy dnes využívány tak často jako v minulosti. Vyrovnaným poměrem 50:50 jsou pak zastoupeny příklady tržnic, které mají propustnou strukturu a návštěvníci jimi

tedy mohou proudit skrz, případně lze také propojit otevřením částí obvodových zdí interiéru s exteriérem, spojí se tak venkovní nekryté tržiště s tržnicí uvnitř, což se hodí například při pořádání festivalů, různých akcí spojených s gastronomií, pop up food marketů nebo například i bleších trhů a bazarů. Proudí pak dovnitř a ven nejen lidi, ale i nabízený sortiment. Opačným příkladem jsou haly uzavřené, nepropustné, které sice mohou být přístupné z více stran, nejsou ovšem navrženy k přirozenému proudu mezi interiérem a exteriérem budovy.

Zmínili jsme mix funkcí, které se v tržnici mohou nacházet, porovnání mono- či multifunkčnosti nám ukazuje, že mírně převyšuje trend multifunkčních prostorů, které mají tendenci se v budoucnu snadno adaptovat nové funkci a budou tak sloužit i pokud jejich dosavadní funkce již nebude potřeba nebo přestanou být kapacitně dostatečné. Poměr ale není tak výrazně strmý. Druhým typem jsou tržnice specializované na jeden typ produktů, případně zaměřené pouze na prodej klasického sortimentu bez přidání funkcí jako jsou kavárny, restaurace, kulturní sály nebo kanceláře, či bydlení. Zde není správné volby, jedná se spíše o otázku priorit a položení si otázky, zda-li chceme dát budově funkční variabilitu a svobodu nebo ji ukotvit k místu a času jedinou funkcí.

Další otázkou je i specializace na typ zákazníka – zde bychom se měli zeptat, jaká sociální skupina lidí je cílovým zákazníkem. Budeme navrhovat pro obyvatele okolních domů včetně babiček a rodičů s kočárky nebo pro hipstery z gentrifikované cool čtvrti? Obě dvě skupiny budou v tržnici trávit jiné množství času v jiných denních dobách a vyhledávat jiné produkty a služby, sdružovat se s ostatními nebo se naopak snažit vyřídit nákup v co nejkratším časovém úseku.

Další hodnocenou kategorií je velikost podlahové plochy, kdy jsme příklady rozdělili podle mezní velikosti 10 000 m², která se zdá být velikostně uprostřed. 65 procent je tedy menších a 35 procent větších než tato rozloha. Vypovídá to pravděpodobně o závislosti na velikosti města, ve kterém tržnici stavíme a také nám to prezentuje možnosti, jak velké nebo malé mohou tržnice být, aniž by ztratily ze své signifikance a utrpěly jejich kultovní charakter.

Posledním hodnoceným atributem, který nám tržnice rozděluje z typologického hlediska, jsou přestavby v rámci revitalizačních projektů a na opačné straně jsou to novostavby. Udržitelnost jednotlivých variant je velmi individuální a je třeba ji pokaždé dobře prověřit jak z ekonomického dlouhodobého hlediska, tak z hlediska vlivů na životní prostředí v průběhu celého životního cyklu stavby včetně její konečné demolice. Zdá se, že cesta konverze starých průmyslových budov, je udržitelnější variantou s menšími dopady na životní prostředí, ale po výpočtu množství uhlíkové stopy vyprodukované na její opravu a revitalizaci, se možná dozvíme, že

celkové náklady převyšší i demolici a následnou likvidaci materiálu. To je ovšem nutné porovnat s kulturními a sociálními benefity, jako je například podpoření ducha místa, které nám můžou přinést citlivá konverze a vybrat, kterému užitku dáme přednost.

Z hlediska umístění stavby v rámci města se opakovaly polohy na břehu řeky/moře, u důležité dopravní křižovatky nebo nádraží, na náměstí v historickém centru nebo v bývalém průmyslovém areálu procházejícím řízenou revitalizací. Výrazně nejčastěji se vyskytovalo umístění na nábřeží a na náměstí, což potvrzuje tezi významnosti a kultovního charakteru městské tržnice jakožto městotvorného prvku se schopností iniciovat děje v přílehlajícím veřejném prostoru a podílet se na genezi genia loci.

Zajímavé bylo porovnat tak jednoduchá data jako jsou otevírací hodiny jednotlivých tržnic. Většina z nich je otevřená denně, zbylé 3, 4 nebo 5 dní v týdnu, výjimečné jsou tržnice, které se otevírají pouze o víkendech nebo ke speciálním akcím a ztrácí tak ze své energie, která v každodenních tržnicích proudí pravidelně spolu se stálým přísunem zákazníků.

Poslední porovnávání proběhlo na úrovni materiality – ocel jako konstrukční materiál dominuje, druhá nejčastější byla konstrukce ze dřeva a dalšími populárními materiály jsou beton, ať už ve formě prefabrikovaných dílů nebo monolitu, cihla a sklo, případně jiné fasádní materiály jako například keramický obklad nebo plast. Zastoupeny jsou tržnice s klasickým industriálním charakterem, stejně tak futuristické haly z dřevěných nosníků.

Závěrem jsme tedy došli k poznatku, že ačkoli by se mohlo zdát, že tržnice je pouze velkorozponová hala se subtilní konstrukcí a bazilikálním osvětlením, jedná se pouze o jeden z typů tržnic, které mohou nabývat různých tvarových i materiálových forem a stejně tak být rozmanité svým obsahem a vztahem k okolí, mohou stát samostatně a určovat charakter místa, ale mohou se také začleňovat do okolní hmoty jako výplň proluky nebo jen respektováním daného systému bloků. Přístupů, jak navrhnout tržnici, je tedy mnoho, neexistuje jeden univerzální návod poplatný na jakékoli místo na světě, a proto je třeba vždy reagovat návrhem na konkrétní lokalitu a specifické potřeby budoucích návštěvníků a tuto typologii nepoužívat jako dogma, ale naopak pouze jako přehled možných variant a zdroj inspirace.

HISTÓRIA PRAHY

Není možné zjednodušeně popsat vývoj pražských tržnic, aniž by došlo k podrobnému popisu a rozboru vývoje pražských tržišť. Tržnice je ryze novověkým nástrojem konsolidujícím a koncentrujícím potenciál tržiště pod jednu střechu v období souvisejícím výrazně s průmyslovou revolucí a možností montování velkorozponových ocelových a litinových halových konstrukcí.

Fenomén tržnice je ve střeoevropském kontextu prakticky výhradně záležitostí pozdně novověkou, související s průmyslovou revolucí. Do té doby její funkci drží především klasické městské trhy, a to jak každodenní, tak týdenní, případně též speciální sváteční, spojené nejčastěji s poutěmi. Středověký cechovní systém, fungující v převážné většině centrální Evropy od období vrcholného rozkvětu měst, které u nás nastává ve třináctém století, generoval specializované ulice či městské klustry, v rámci nichž byly provozovány určité živnosti, bezprostředně spojené s prodejem výrobků. Tento systém prodeje se vázal převážně na řemeslné výrobky a nikoliv na prodej potravin a masa a nebyl vázán na královské povolení.

Naopak právo k pořádání trhu bylo vázáno výhradně na královské povolení a odehrávalo se předem jasně stanovených a vyhrazených místech. V Praze šlo především o staroměstskou stranu, od 18. století pak zejména Havelské město, neboť samotné Staroměstské náměstí přestalo tržnímu účelu sloužit po roce 1778. Každodenní trh se orientoval na běžný denní sortiment potravin, živých zvířat, sena, slámy či dřeva a uhlí. Nejrozsáhlejší tržní oblastí byly tzv. Kotce mezi Havelskou a Uhelným trhem. Další z oblastí byl Ovocný trh. Vedle této staroměstské oblasti se každodenní trhy dále odehrávaly na Koňském trhu a na druhé straně řeky zejména na Tržišti. Atypickým byl prodej masa, jehož skladování pod širým nebem bylo z hygienických důvodů problematické a tak již od 14. století vznikají soustředěné masné krámy, jejichž období nacházíme v mnoha českých městech. Typologicky šlo o jakési prototypy tržnic bazilikálního typu, s bočními loděmi rozdělenými pro jednotlivé řezníky. Na Starém Městě se nacházely masné krámy při sv. Jakubovi, na Novém Městě pak v Lazarské ulici. Oba objekty se zachovaly do konce 19. století. Dalším specifickým byly rybí trhy, ty se odehrávaly na Dobyčím trhu. Na denní, ale i týdenní trhy se vázal také prodej pokrmů, které měly zasycit jak prodejce, tak kupující.

Trhy byl svou strukturou jednoduchou soustavou samostatných stánků a tento systém se udržuje prakticky do konce

devatenáctého století. V tržním řádu z roku 1872 jsou jednak vydefinována tržiště i mimo území Prahy – na Hradčanech, Vyšehradě, v Holešovicích a Bubnech, později též Karlíně, Smíchově, Žižkově a Vinohradech. Dále je zrušeno tržiště na Václavském náměstí a začíná koordinace výstavby společných celopražských jatek, umístěných v Holešovicích. Tato Pražská jatka jsou otevřena v roce 1895 a svůj účel plní takřka sto let. Vedle toho vzniká na rozsáhlé asanované parcele domů č.p. 405–408 na Starém Městě výstavba nové, moderní tržnice. Cílem je zajistit izolovaný prodej bez vlivu počasí, tak aby nedocházelo k narušování dojmu z velkoměstské ulice.

Tento trend pokračuje i v dalších, ku Praze přiléhajících částech: v roce 198776 vzniká tržnice na Smíchově, o dva roky později na Vinohradech. Nové tržnice znamenají úbytek pouličních prodejců, ti definitivně mizí od Nového roku 1901. Výjimku si udržují například Ovocný trh či Havelská ulice; v druhém jmenovaném funguje trh dodnes.

Dvacáté století ovšem znamená výrazný předěl v systému klasického trhovnictví. To je postupně nahrazováno koloniály a obchody specializovanými na jednotlivé potraviny. Definitivní ránu klasickému trhovnictví uštěďruje socialismus, neboť individuální prodej odporuje kolektivistickému antiimperialistickému myšlení. Stávající tržnice fungují ještě nějakou dobu dále, neprodávají zde však normální trhovci, veškerá distribuce prodeje je řízena v duchu jednotného socialistického hospodářství. Smíchovská tržnice se stává dokonce běžným nákupním střediskem, které je etalonem individuálního nakupování té doby, a i přes nástup tržního hospodářství jím zůstává dodnes. Holešovická jatka jsou na plnohodnotnou tržnici přeměněna v osmdesátých letech a i přes obměnu sortimentu slouží účelu dodnes.

Myšlenka prodeje vlastních produktů samotnými trhovci se vrací až v posledních dvou dekadách. Vzhledem k absenci tržního prostoru se tak vrací k původnímu uspořádání městského trhu, ovšem jakožto trh „farmářský.“ Mobilita zařízení umožňuje umístění na jakémkoliv širším veřejném prostranství. Lokálně jsou tak trhy týdenní, lokálně trvalé. Je zřejmé, že poptávka je v tomto směru neuspokojena, neboť sterilní charakter nákupních center zdaleka nepřináší sortiment ani prostředí, které by byl vlastní všem zákazníkům. Naopak běžný trh (náplavky, náměstí apod.), stejně jako specifické food zóny (Florenc, Smíchov) přináší častěji kýžený výběr.

TRŽIŠTĚ HISTORICKÝCH MĚST PRAŽSKÝCH

STARÉ MĚSTO (CELÉ)

Staré Město bylo od vzniku Prahy nejživějším centrem každodenního pražského trhu. Ještě ve vrcholném středověku se pravidelně obchodovalo i na Staroměstském rynku, později již především v rozsáhlé obchodní čtvrti Havelského města, která si tuto svou funkci jistým způsobem uchovala do dnes, neboť zde zůstaly atributy trhu jak krytého (Staroměstská tržnice), tak otevřeného (Havelský trh).

MALÁ STRANA

Malá Strana, vzhledem k své dílčí izolovanosti, byla tak trochu světem sama pro sebe, ačkoliv šlo o královské podhradí. Rozvoj Malé Strany od 13. století vymezil přesně území Malostranského náměstí, které bylo hlavním místem konání tržišť; část denních trhů se pak odehrávala v Josefské ulici. Denní trh se po roce 1870 přesunul do ulice Tržiště. V Letenské ulici (Senné) docházelo na malostranské straně k prodeji sena. Masné krámy se až do 19. století nacházely v Tomášské ulici.

LAZARSKÁ

V Lazarské ulici se nacházely hlavní masné krámy pro prakticky celé Nové Město. Výhodou této polohy jatek byla blízkost Dobytčího trhu, odkud se přivážela živá zvířata na porážku. Původní středověkou strukturu jatek nahradila v první třetině 19. století empírová stavba trojlodní baziliky s jednotlivými řeznickými koci v bočních lodích. Ta byla zbořena v roce 1896.

PODSKALÍ A VÝTOŇ

Podskalí a Výtoňsko, oblasti připojené k Novému Městu záhy po jeho založení, byly především místem přejímky dřeva svezeneho voraři po Vltavě do Prahy. V oblasti se nacházela významná celnice a vzhledem k obtížné dopravě dřeva též rovnou obchod. Na Výtoni se též v novověku odehrával týdenní trh zaměřený na luskoviny, obilí či krupařské zboží.

SENNÝ TRH (HAVLÍČKOVO, SENOVÁŽNÉ NÁMĚSTÍ)

Senovážné náměstí bylo jedním ve tří hlavních novoměstských náměstí. I přes užší výběr věžných potravin sloužila jeho krajinná podélná východní část až do devatenáctého století k prodeji sena, slámy a píce. Stejně tak se do této oblasti v polovině devatenáctého století uchýlil prodej uhlí a palivového dřeva, neboť bylo v dobré poloze vůči nádražím. Náměstí bylo rozděleno výrazným špalíčkem (dnes Cukrovarnický dům), na západní straně od něj se pak odehrávaly především trhy týdenní

KOŇSKÝ TRH (VÁCLAVSKÉ NÁMĚSTÍ)

Na Koňském trhu se od samotného založení Nového Města odehrával prodej naprosto v ětšiny běžného zboží. Každodenní trh uspokojoval nabídku kompletně, výjimkou byl chleba a mouka, ty se směly prodávat pouze v rámci týdenních trhů, které zde též fungovaly. Trhy se odehrávaly jak v dolní, tak horní části náměstí. Hlavními prodejními dny bylo úterý a sobota, kdy přijížděli formani ku Koňské bráně a celou noc již předem čekali na vpuštění do města. Při týdenních trzích pak bylo Václavské náměstí pověstné pestrým výběrem chleba. Na náměstí se konala též řada výročních trhů (jarmarků), a to zejména spojených se svatováclavským kultem (od poloviny 18. století). V roce 1876 je rozhodnuto o vysázení stromořadí na náměstí. Je bourána Koňská brána, začíná se stavět Národní muzeum a je zřejmé, že trhové období na tomto nejdelším náměstí v Čechách je u konce.

DOBYTČÍ TRH (KARLOVO NÁMĚSTÍ)

Vůbec největší novoměstské náměstí bylo od začátku specializováno především na prodej živého dobytka, k němuž mělo jako jediné místo povolení. Dobytčí trh býval týdenní, později již každodenní. Trh fungoval až do vybudování společných městských jatek. Dále se na náměstí odehrával prodej obilí – ječmen pod Ječnou ulicí, žito pod Žitobranskou.

Do osmdesátých let osmnáctého století se zde nacházel výrazný slanečkový trh; tj obchod mrtvými rybami, který byl naproti radnici. Mimo to v oblasti jižní, u Faustova domu, probíhal prodej uhlí a dřeva.

MODERNÍ PRAŽSKÉ TRŽNICE

Historické tržnice 19. století se uplatnily charakteristicky v prostředí na Praze nezávislých měst – na Vinohradech a na Smíchově, kde vznikly v obou případech rozlehlá reprezentativní halová trojlodí s historizujícími průčelími s bazilikálními okny. Jejich kvalit, navíc ve větším měřítku, se pak pokouší tržnice Staroměstská na úplném konci devatenáctého století.

V průběhu dvacátého století se fenomén tržnice z velkoměstského prostředí s nástupem raného konzumu za první republiky a následně naopak socialismu zcela vytrácí. Výjimku tvoří bývalá jatka v Holešovicích, která se podaří transformovat na tržnici již v osmdesátých letech a funguje tak, i přes problematický sortiment, dodnes.

STAROMĚSTSKÁ TRŽNICE

SMÍCHOVSKÁ TRŽNICE

PRAŽSKÁ TRŽNICE

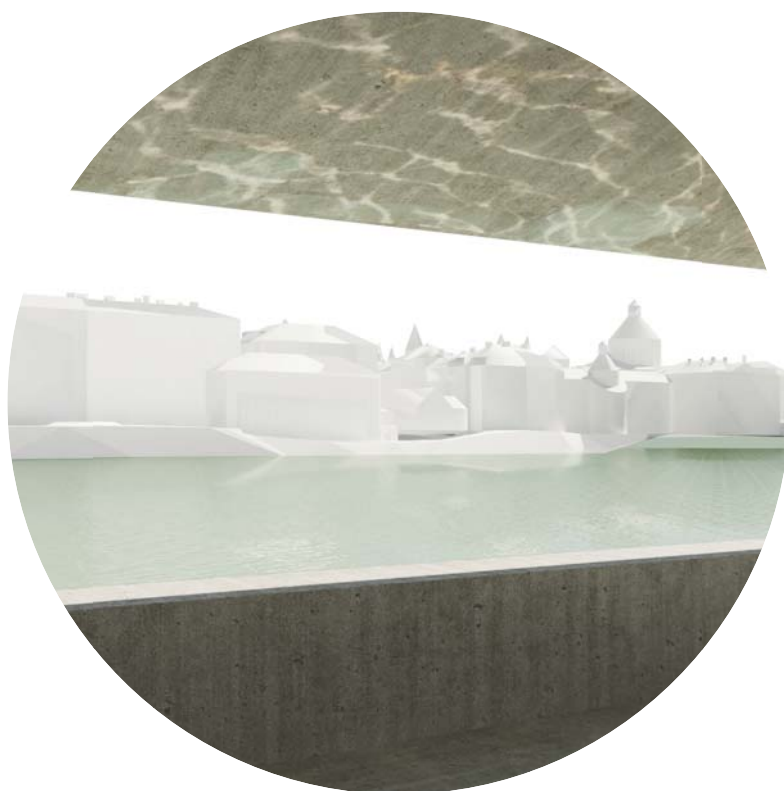

VINOHRADSKÁ TRŽNICE

IV
NÁVRH

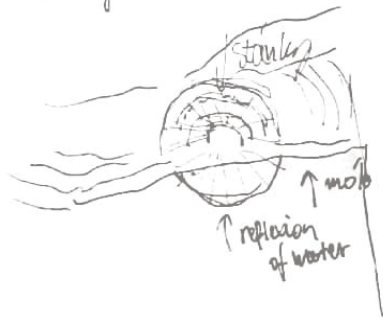
ÚVOD

Úlohou tejto diplomovej práce bolo navrhnuť konštrukciu, ktorá by spĺňala všetky požiadavky moderného tvaroslovia mestskej tržnice. Tržnicu navrhujeme preto, lebo cítime v Prahe dopyt po verejnom priestranstve, ktoré by slúžilo ako tržnica v ranných hodinách a ako mestská hala po zvyšok dňa. Ďalšou úlohou, ktorou sme sa zaoberali v pred-diplome, bolo nájsť vhodné miesto stavby pre takýto účel. Z viacerých možných parciel sme nakoniec vybrali 5 miest, ktorých poloha, tvar a funkcia spĺňala požiadavky na vybudovanie mestskej tržnice. Z piatich miest sme si vybrali jedno miesto a návrh konštrukcie, s ktorým sme sa najviac stotožňovali. Ja som si pre túto prácu vybrala miesto na Malej Strane – južnú parcelu Klárova priamo pri rieke Vltava. Klárov je veľmi strategické miesto pre stavbu takého typu. Má výbornú dostupnosť, v blízkosti metra Malá Strana a tramvajovej zastávky. Okrem toho, je to miesto, cez ktoré prejde denne veľa turistov. Z hľadiska dostupnosti by sa dalo charakterizovať ako križovatka verejnej dopravy. Ďalšou výhodou miesta je jeho priama návaznosť na Vltavu.

Momentálne má daná parcela charakter nevyužívaného verejného parku. Umocnením jeho zanedbanosti je kempovanie ľudí bez domova priamo pod mostom, čo vyvoláva nepríjemnú situáciu pre okoloidúcich. Okrem toho je na parcele neudržiavaná zeleň, ktorá bráni vo výhľade na rieku. Samostatný prístup k rieke nie je umožnený verejnosti. Protipovodňová stena a jemný štrkový násyp zvažujúci sa k hladine rieky charakterizuje dnešný stav brehu.

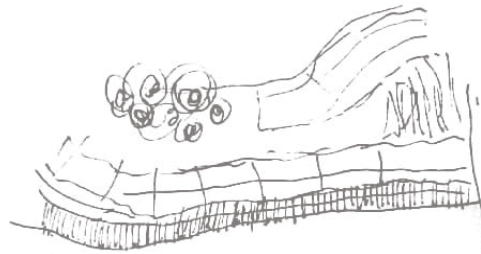

slonny source

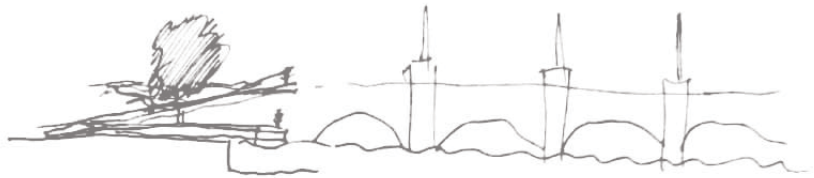
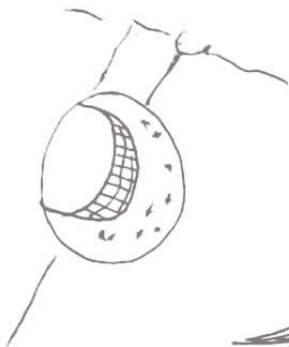
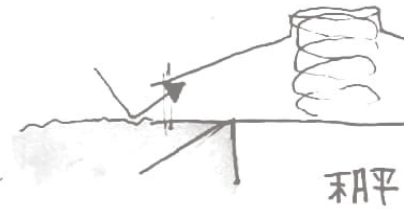
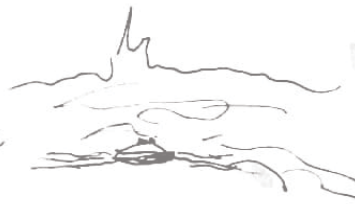

- ako pracovať s reflexiou
- príklady / water stavieb a ako sa k tomu vo vode

- prístav - charakter prístavu
- Antwerp → tie fotky oceľových láh
- + ďalšia foto rovných bielych strechy z Antwerp

WATER 反射
水

KONCEPT NÁVRHU

Pri návrhu tržnice na Klárove ma hned' na začiatku oslovilo prostredie, ktoré sa viaže na rieku. Ako architekt dokáže pracovať s vodou? Môj pochod myšlienok bol takýto: s vodou v meste sa viaže neodkladná aktivita – buď je to aktívna: člnkovanie, šľapadlá, plávanie, rybárstvo, alebo pasívna: meditácia, atmosféra, zvuk tečúcej vody, odraz, hladina...Ďalej som hľadala ako vieme my architekti zakomponovať vodu do návrhu a zistila som dve spôsoby: odraz stavby na vodnú hladinu alebo odraz vodnej hladiny na stavbu. Táto posledná myšlienka ma najviac zaujala a preto som sa rozhodla rozvíjať ju v mojom návrhu. Išlo mi teda o vytvorenie pasívneho kontaktu s vodou a odrazom vodnej hladiny na moju stavbu – ktoré mi ako dvojica dávali zmysel. Preto sa zdrodila myšlienka umiestniť časť stavby nad riekou – aby som tak získala žiadanú atmosféru v priestore tržnice. Aby som však docielila zámer, potrebovala som strešnú konštrukciu, ktorá by mala väčší presah a tak dovoľovala vode vytoriť obrazce na jej stropě. Zvolila som tvar kruhu, pretože vo mne voda evokovala pocity jemnosti ale zároveň mohutnej sily a večnosti. Jemnosť sa v kruhu prejavuje svojými oblými krivkami a večnosť sa istým spôsobom prejavuje nekonečnosťou kruhu (bez ukončenia čiary, obraz hodín – času, stále plynúci). Táto idea mi prišla ako veľmi vhodný koncept na začiatok môjho návrhu odkiaľ som sa ďalej posúvala pri hľadaní správnej konštrukcie pre takýto rozmer stavby kruhového pôdorysu. Hoci je stavba zjavne odlišná a možno pre niekoho výstredná, pre mňa evokuje pokoru a utišenosť – a myslím si, že myšlienka, ktorú táto stavba nesie, obhajuje jej veľkorysosť na významnom mieste, ktoré mení panorama Prahy.

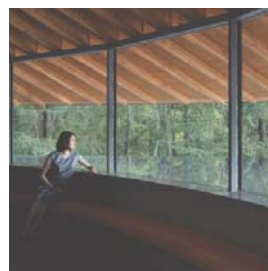
MOSCOW MARKET

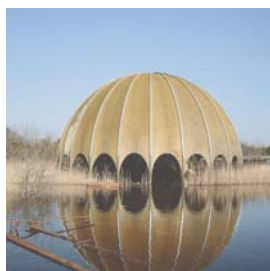
SAYAMA LAKESIDE CEMETERY
COMMUNITY HALL

O2 ARÉNA

SAYAMA LAKESIDE CEMETERY
COMMUNITY HALL

WOODPECKER DISCO IN MILANO,
FILIPPO MONTI

RAFAEL VARGAS MAS MAR-
ROCH

SANAA

MUSEU NACIONAL DE BRASÍLIA

AKTÍVNE VYUŽITIE VODY

ODRAZ STAVBY VO VODE

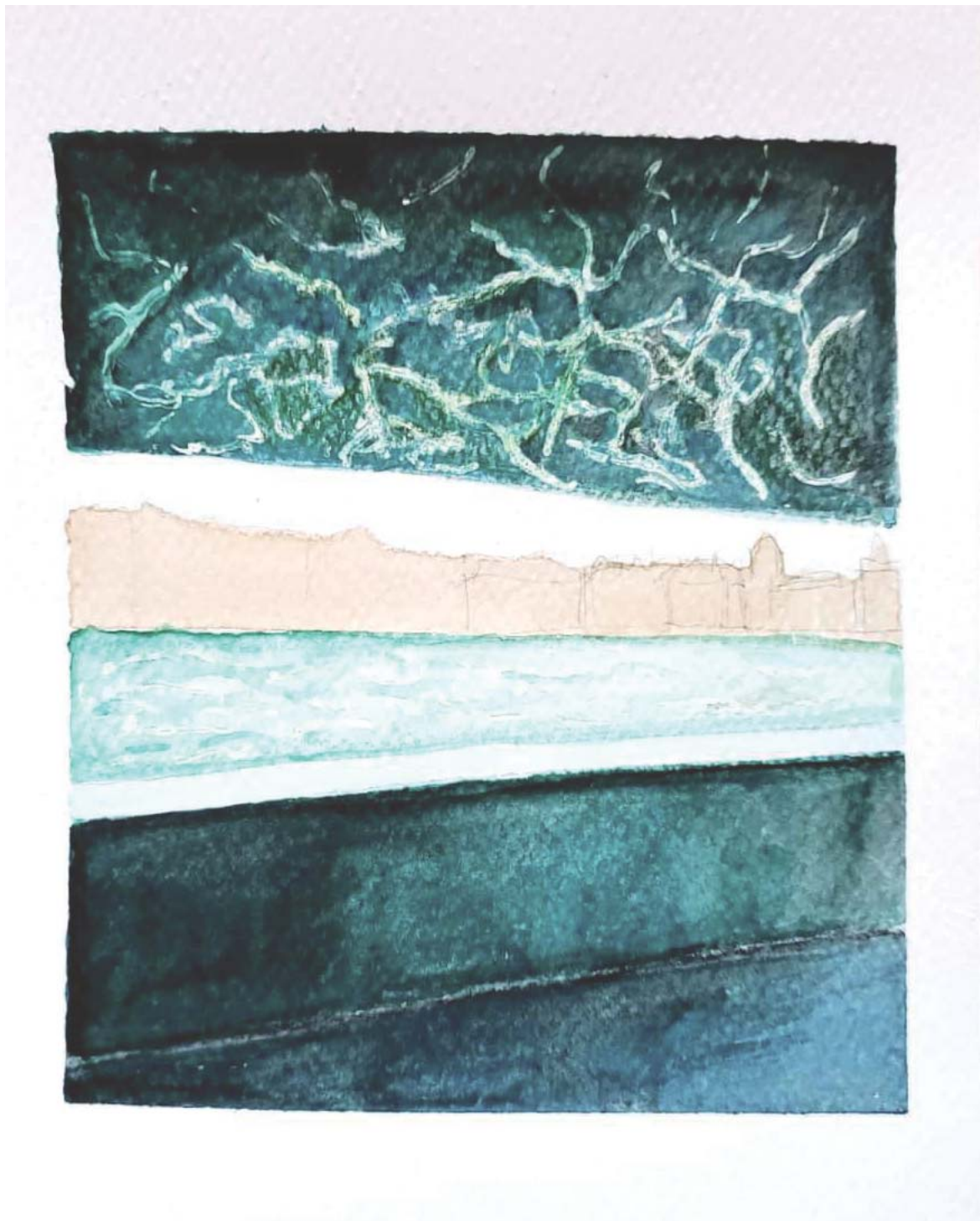

PASÍVNE VYUŽITIE VODY

ODRAZ VODY NA STAVBU

Tržnica, ktorú na Klárove navrhujem sa svojim konceptom viaže na rieku a vodu. Hlavným zámerom bolo vytvoriť prostredie, ktoré je neobyčajné a pracuje s blízkosťou rieky trochu odlišným spôsobom. Keď sedím na Streleckom ostrove a pozorujem prúd vody, trochu sa zastaví čas. Ja osobne má najviac rada sledovať odrazy vody na spodnú stranu mostov. Je to vizuálna komunikácia vody s človekom – a hoci sa vody fyzicky nedotýkam, voda sa dotýka mňa pomocou odrazu.

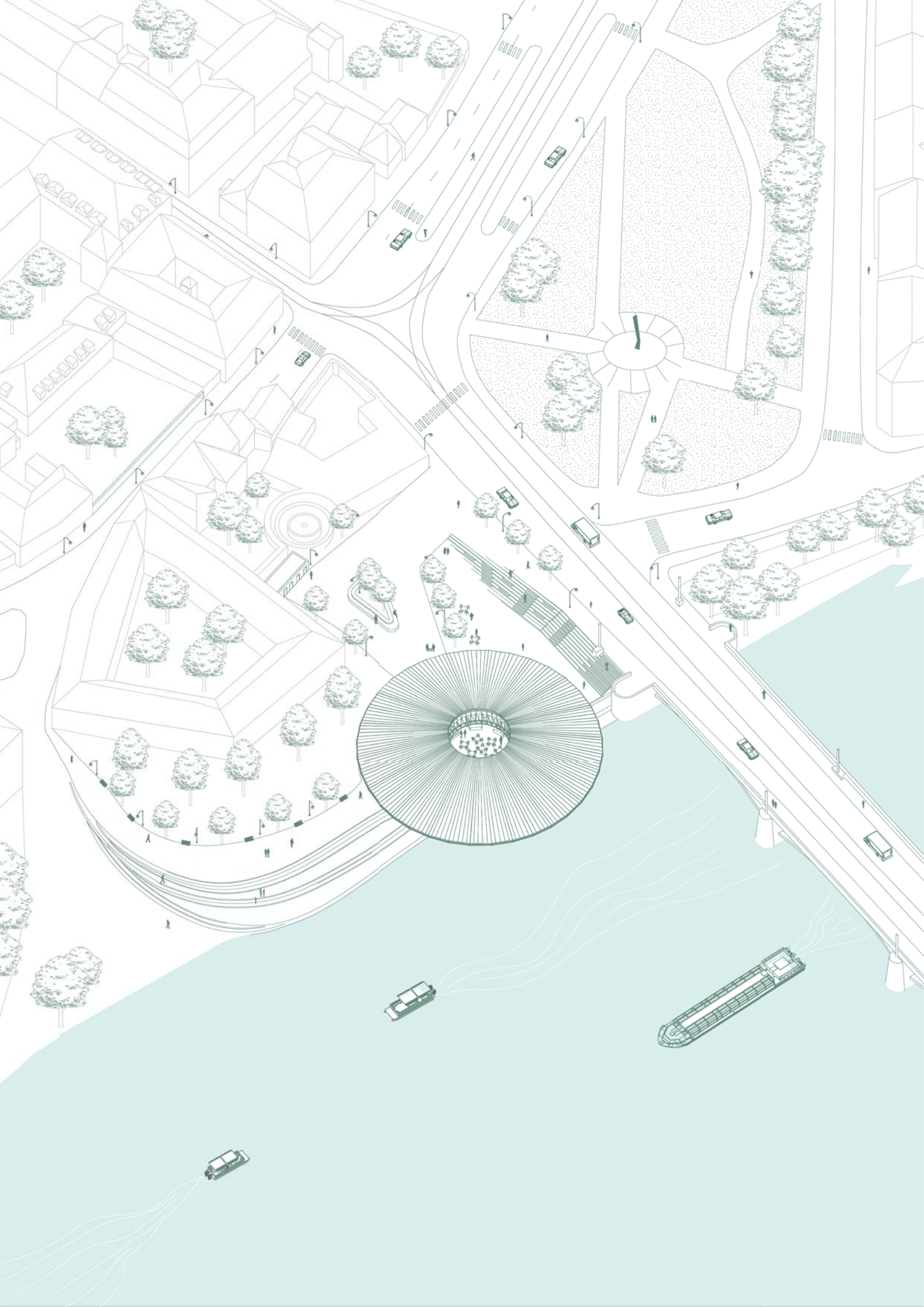

Tento moment má meditačný charakter – a hoci je tržnica miestom ruchu a pohybu, nepopiera to jej funkciu. Voda je taktiež živél, ktorý je jemný no zároveň mohutný a neustále v pohybe. Moment odrazu vody na strop konštrukcie vytvára nie len príjemnú atmosféru, ale potvrdzuje myšlienku neustáleho pohybu – či v prírode alebo v našej spoločnosti. Tento okamih symbolizuje cyklus – pohyb slnka po oblohe – rôzne odrazy vody, deň a noc, našu neustále potrebu prijímať potravu – nakupovať potraviny – vyrábať ich a predávať. Je to cyklus, ktorý sa neustále opakuje a bude sa opakovať dokým bude naša Zem existovať. Preto naväzujem aj hmotou, ktorá ma tvar kruhu.

SCHWARZPLAN
1:10000

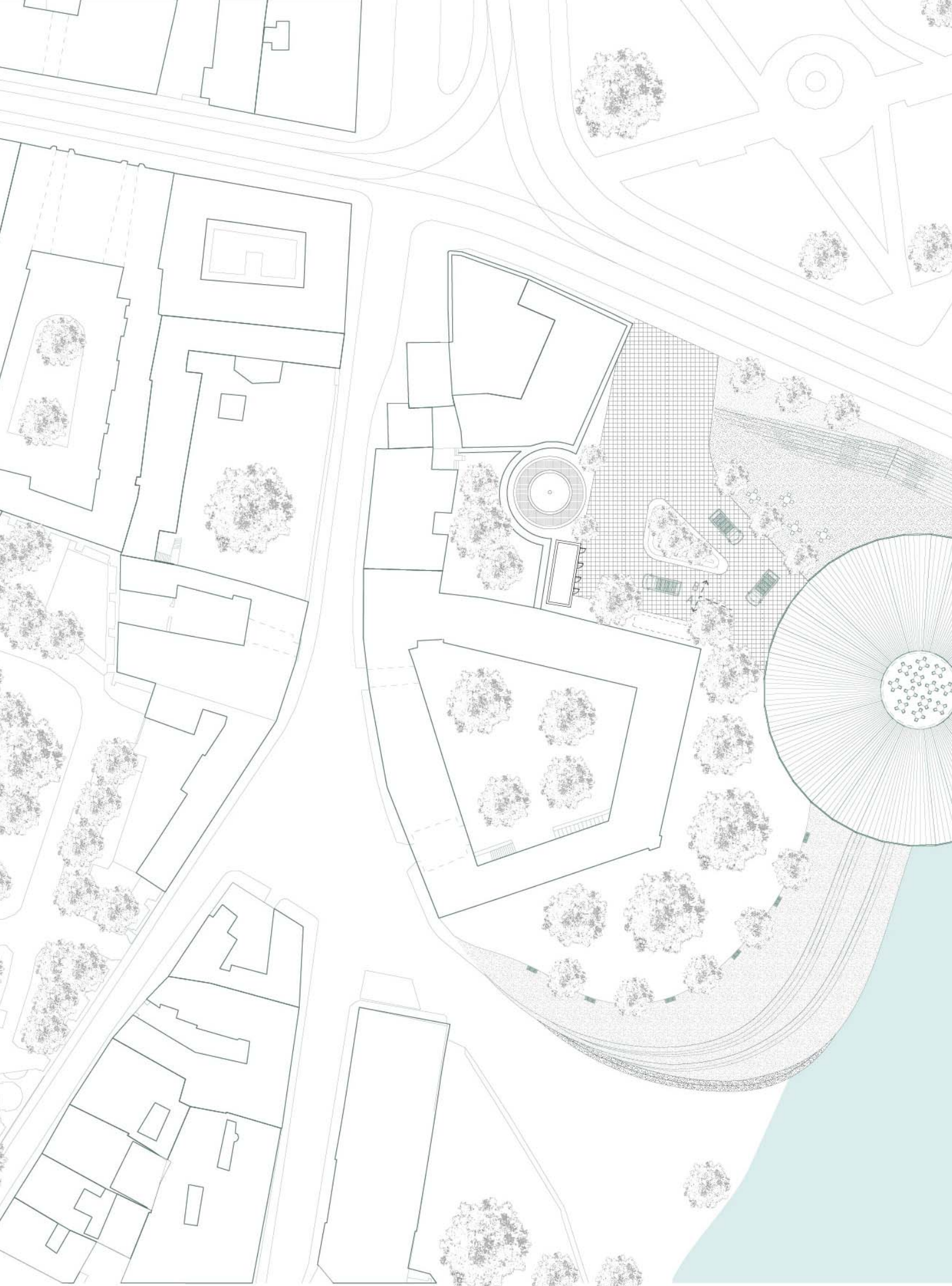

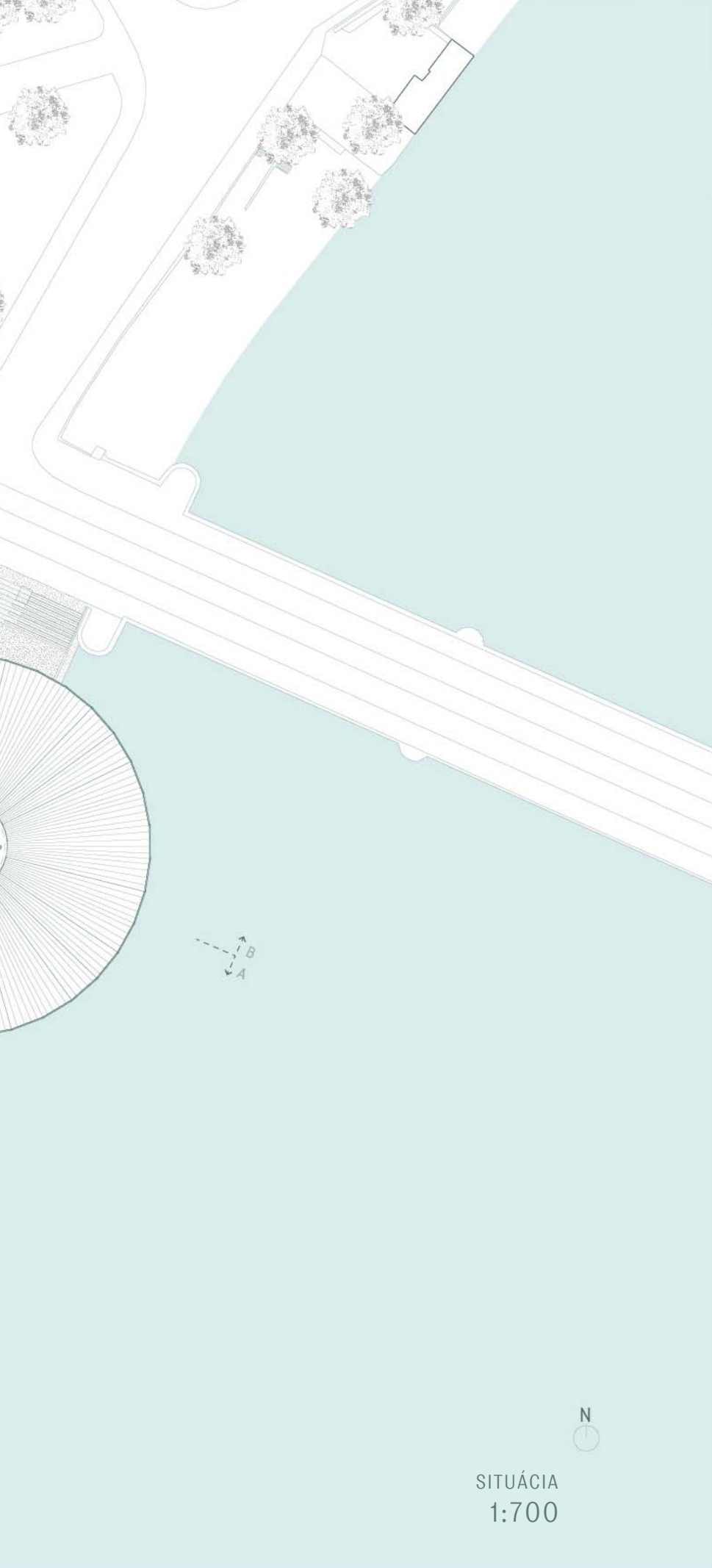
ARCHITEKTONICKÉ RIEŠENIE

Tržnica sa na prvý pohľad podobá lietajúcemu taneiru či UFO, avšak nie vždy je takáto jednoduchá forma jednoducho vytvorená. Vnútro tržnice tvorí sofistikovaná konštrukcia strechy z dreva a ocele. Vnútoraná dispozícia je úplne voľná. Stánky sú drevené ľahké a v prípade potreby sa dajú poskladať a uskladiť. Táto stavba slúži primárne ako tržnica no môže slúžiť taktiež ako mestská hala pre malé podujatia, koncerty, výstavy, predstavnia či ako jednoduchý verejný zastrešený priestor. V strede strechy tržnice je malý okulus, ktorý nie je uzavretý a slúži ako svetlák. V prípade nepriaznivého počasia bude do tržnice cez okulus pršať. Táto voda bude odtekať do žľabu v strede podlahy. Vnútri budú umiestnené stoličky a stoly ako súčasť stánkov. Tento mobiliár bude fungovať na spôsob pražských židli. Zázemie je od tržnice oddelené a umiestnené do rohu hornej časti pozemku. Toto zázemie obsahuje verejné WC pre ženy, mužov a invalidov. V zázemí sa taktiež nachádza priestor o výmere 7.3 m² ktorý slúži ako malý sklad a miestnosť pre úklid.

výmera

tržnica – predajná plocha	1385m ²
wc ženy	10,8m ²
wc muži	6,5m ²
wc invalid	3,9m ²
sklad/úklid	7,6m ²

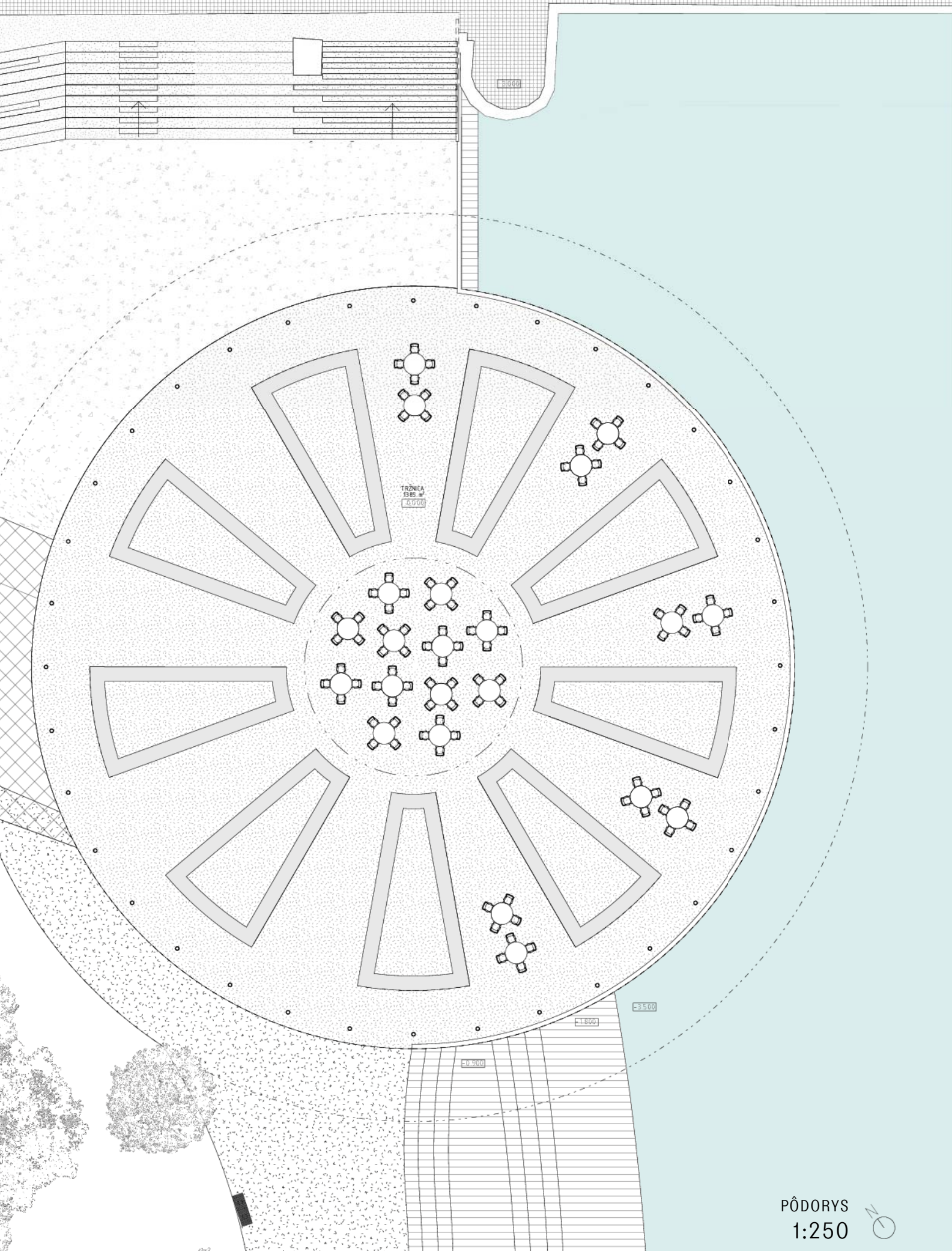

URBANISTICKÉ RIEŠENIE

Z hľadiska urbanizmu teleso umiestňujem na hranicu brehu a hladiny Vltavy. Ako vyplýva z konceptu môjho návrhu, vysunutie kruhu nad Vltavu je dôležitou súčasťou celého charakteru stavby a atmosféry, ktorú sa snažím vytvoriť. Okrem kvalitnej dopravnej dostupnosti, ktorá je miestom daná, premieňam okolie stavby na upravené verejné pristanstvo, ktoré bude tržnici slúžiť ako pobytové územie pre návštevníkov. Momentálny stav pozemku nevytvára žiadne možnosti na dlhší pobyt pri rieke a preto sa snažím o nápravu. Zo severnej časti sa svah jemne zvažuje až na rovinu tržnice. V tejto časti navrhujem pobytové schodisko s vloženými stupňami pre schodisko užitočné. Niektoré stupne budú opatrené dreveným obkladom na pre príjemnejšie sedenie. Južnú časť, kde je momentálne neupravený breh Vltavy, taktiež premieňam na schodisko s jemnými stupňami až k hladine rieky. Tento priamy styk s voou môže slúžiť na malý prístav šlapadiel, či lodiek na prenájom. Taktiež podporuje myšlienku interakcie vody – ktorá je na berhu priama a v tržnici nepriama. Dopravný prístup automobilovej komunikácie navrhujem jemne klasaujúcou rampu so sklonom 12 stupňov, Táto rampa však primárne slúži chodcom a čiastočne taktiež ako komunikácie pre obsluhu tržnice (čím sa myslí dodávky s tovarom). V strede ťažisku rampy plochu rozdeľuje malý ostrovček s vyvýšeným terénom pre vytvorenie ďalších plôch na sedenie. Do stredu ostrovčeka umiestňujem zeleň, ktorá podporuje myšlienku zmenšenia merítka plochy rampy a zároveň vytvára tieň. Zvyšok územia na juhu parcely nechávam nezmený – park s trávnatou plochou a zeleňou. Do územia navrhujem vysadiť platan javorolistý a brezu bielokôru, ktorá má riečny charakter.

SITUÁCIA
1:700

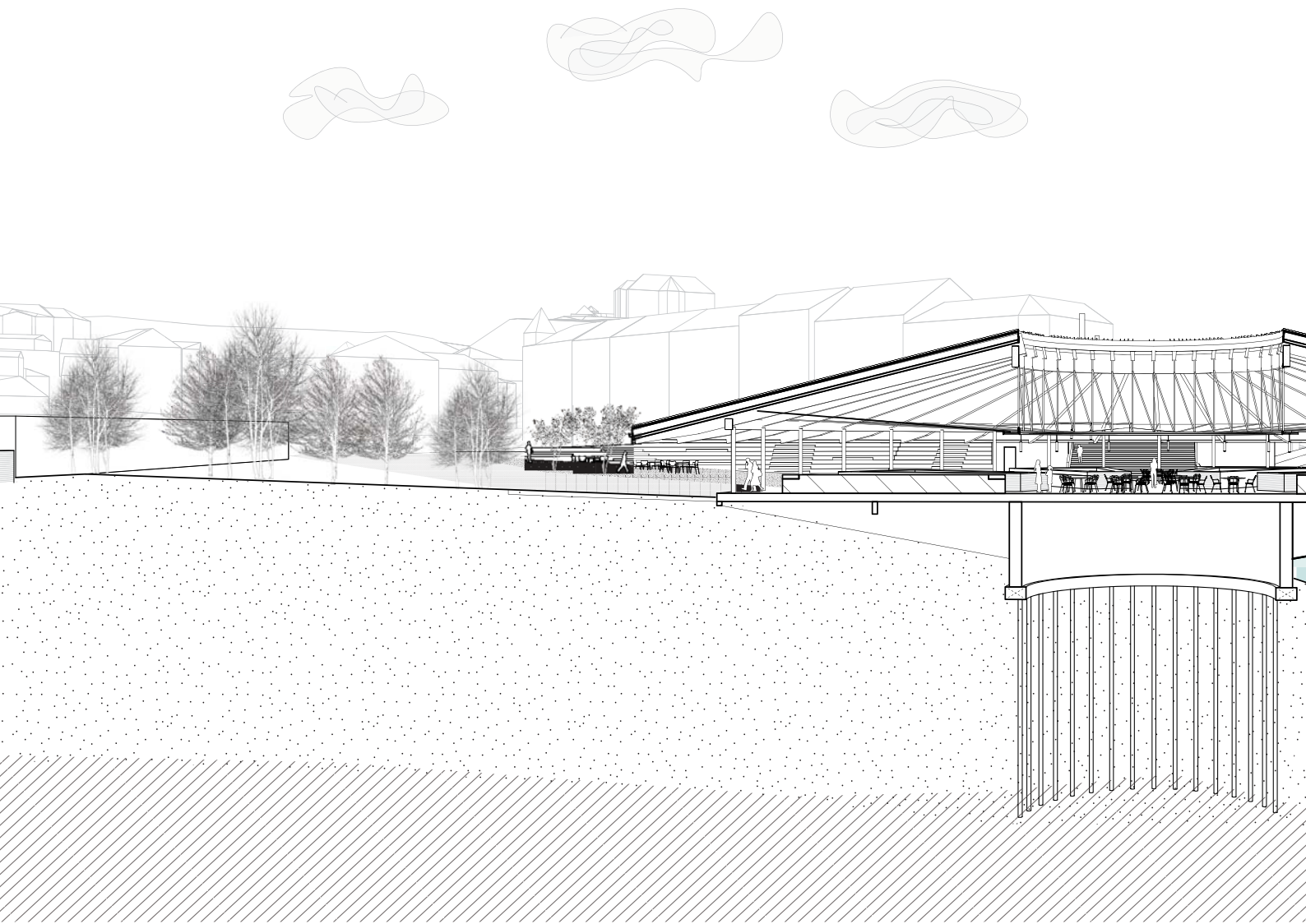

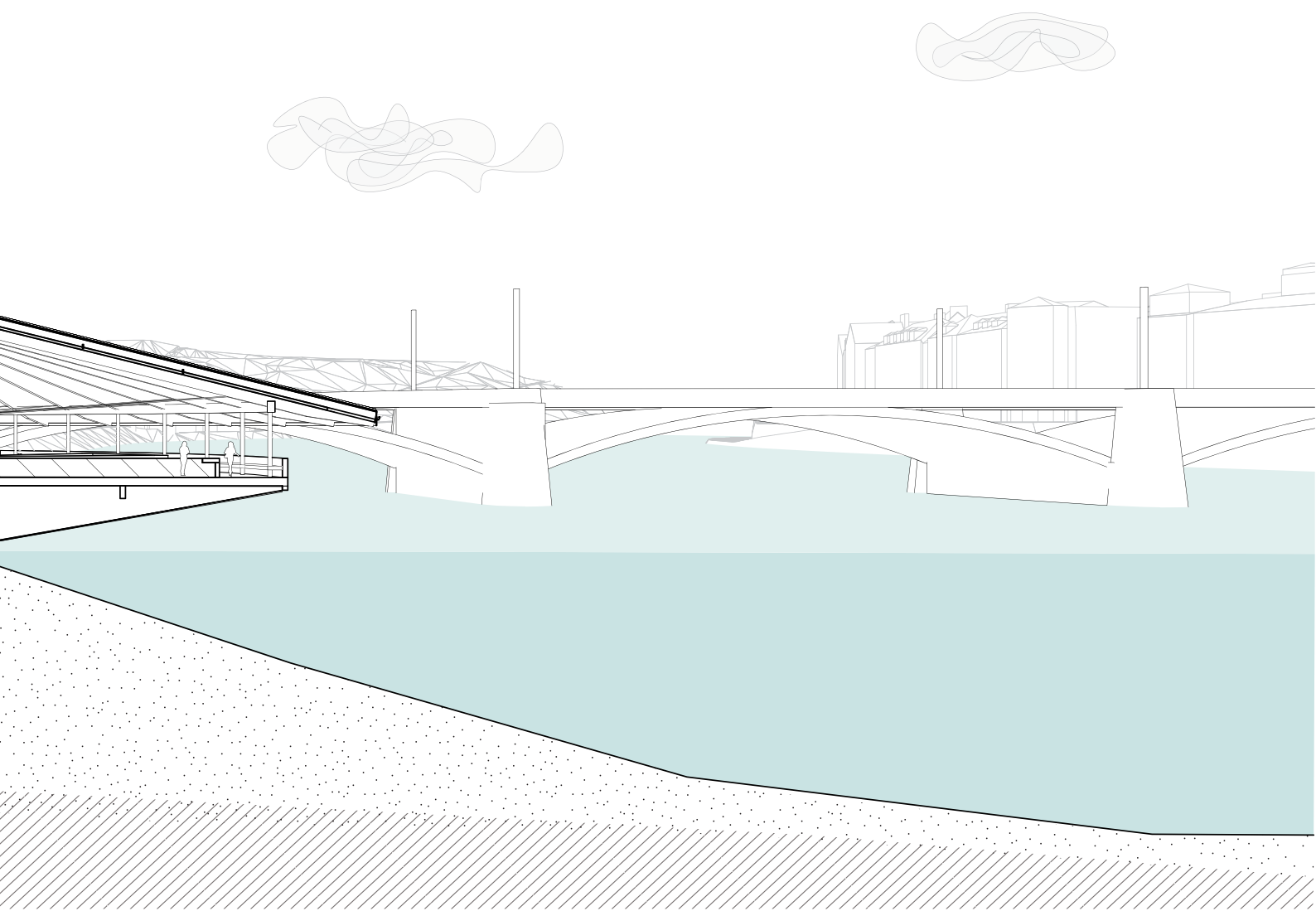

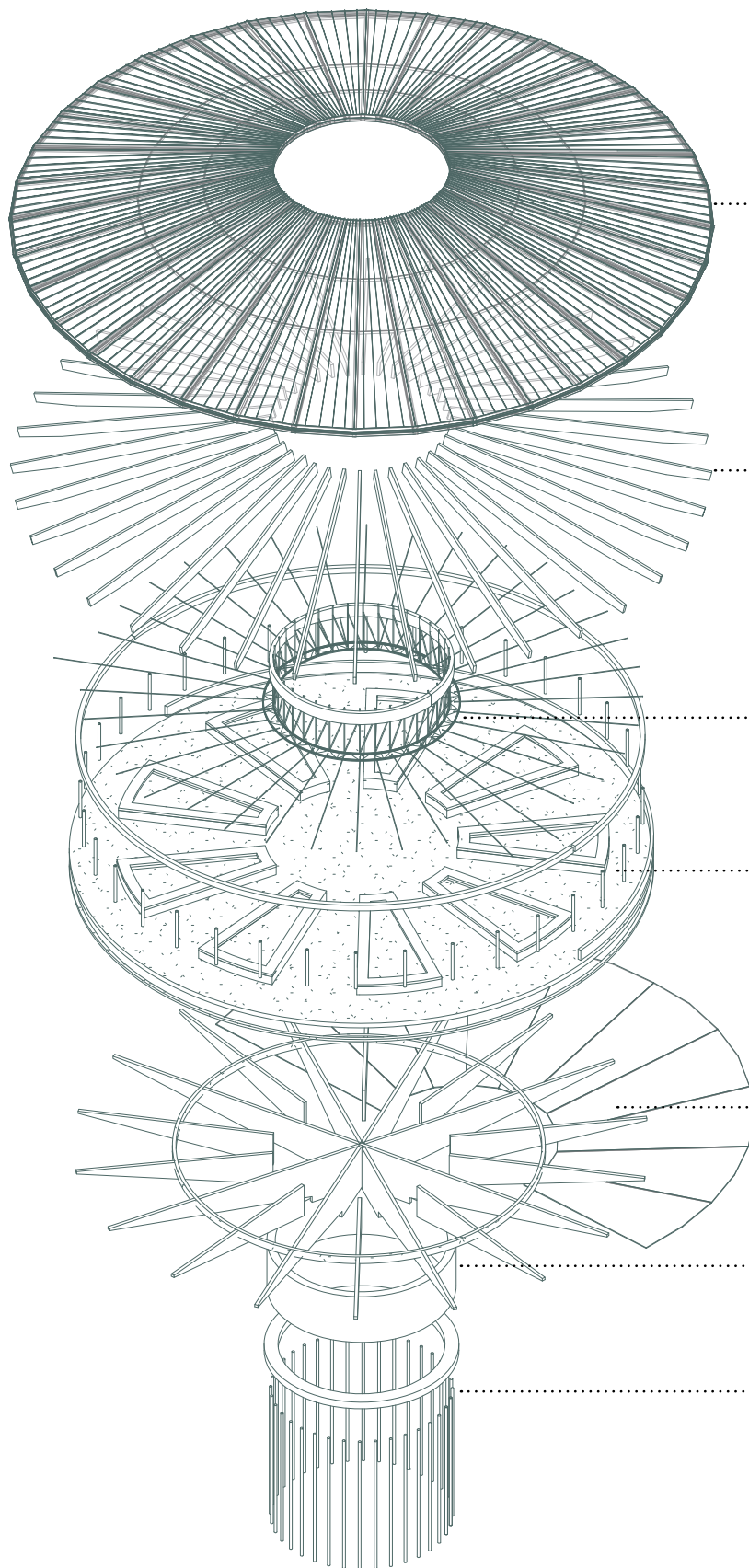
PÔDORYS
1:250

NAVRH

KONŠTRUKCIA

..... drevený plášť strechy s plechovou strešnou krytinou

..... drevené lepené nosníky 1000x200mm

..... ocelový tambur s ocelovými tiahkami

..... strecha nesená votknutými ocelovými stípmi do ŽB dosky

..... ŽB základové rebrá, ktoré vynášajú ŽB podlahovú dosku

..... základový ŽB valec prenáša zaťaženie do pilôt

..... vrtané mikropiloty s valcovou betónovou hlavicou

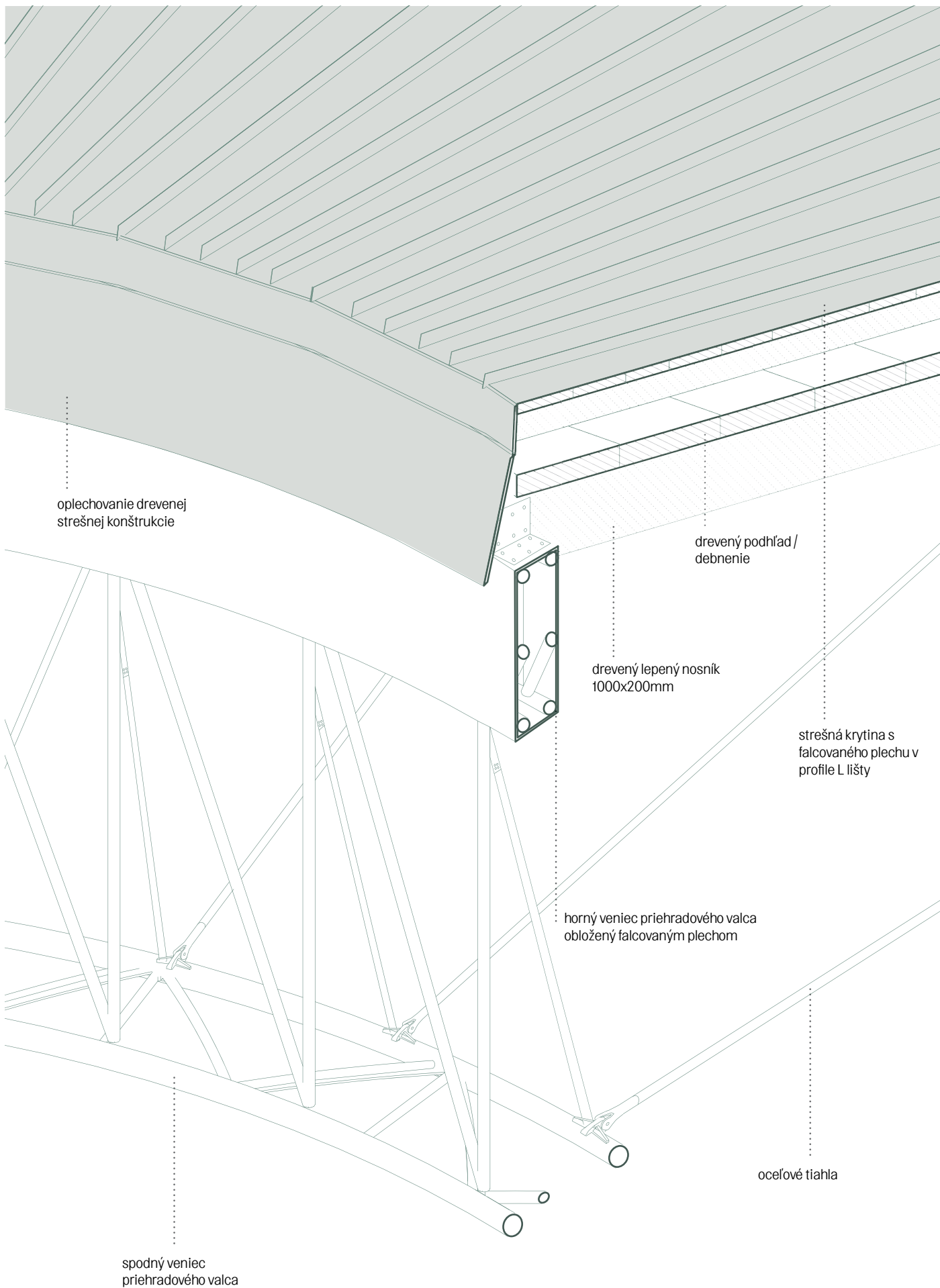
KONŠTRUKČNÉ RIEŠENIE

Strešná konštrukcia tržnice je navrhnutá na spôsob cyklistického kolesa. Strešná krytina je tvorená z L profilov falcovanej ocele a je sfarbená do modrozelená. Pod strešnou krytinou je skladba debnenia a zavetrávania. Konštrukcia strechy tržnice je čiastočne drevená a pozostáva z drevených lepených štíhlych nosníkov, ktoré v strede podopiera oceľový priehradový valec, ktorý je vytvorený z oceľových prútov rôznych priemerov. Spodný veniec válca je namáhaný na ťah a preto je navrhnutý vo vodorovnom smere. Horný veniec valca je namáhaný na tlak a preto jeho výška odpovedá sile, ktorú prenáša. Od spodného venca vedú oceľové tiahla upnuté do vonkajšieho oceľového nosníku konštrukcie. Ten podopierajú vtknuté oceľové stĺpy, ktoré prenášajú zaťaženie do železobetónovej dosky, na ktorej je podlaha. ŽB dosku vynášajú železobetónové rebrá, ktoré sú kotvené do základového valca. Tieto rebrá zabezpečujú prenos síl konzoly, ktorú navrhujem na východnej polovici tržnice. Valec je ďalej položený do základovej hĺbky a prenáša všetko zaťaženie do hlavíc a tiel vrtaných oceľových mikropilotov.

Takýmto spôsobom vytváram veľkorozponovú halu, bez stredných podpier, v priemere 50 metrov. Okrem spomínanej dôležitej atmosféry, tak umožňujem usporiadanie stánkov rôznymi spôsobmi. Nelimitujem vnútornú dispozíciu a preto je konštrukcia flexibilná na usporiadanie rôznych akcií.

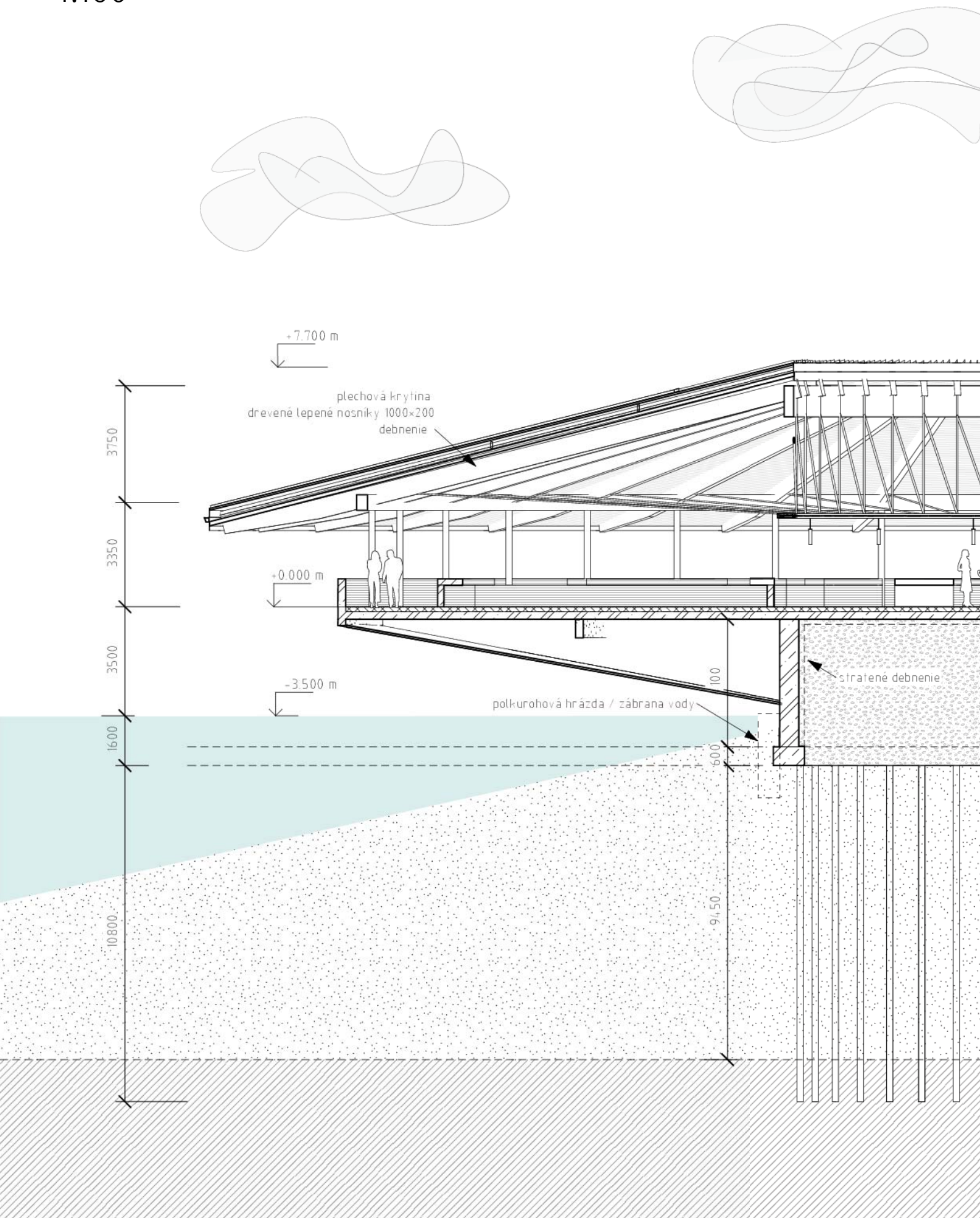
TECHNICKÉ RIEŠENIE

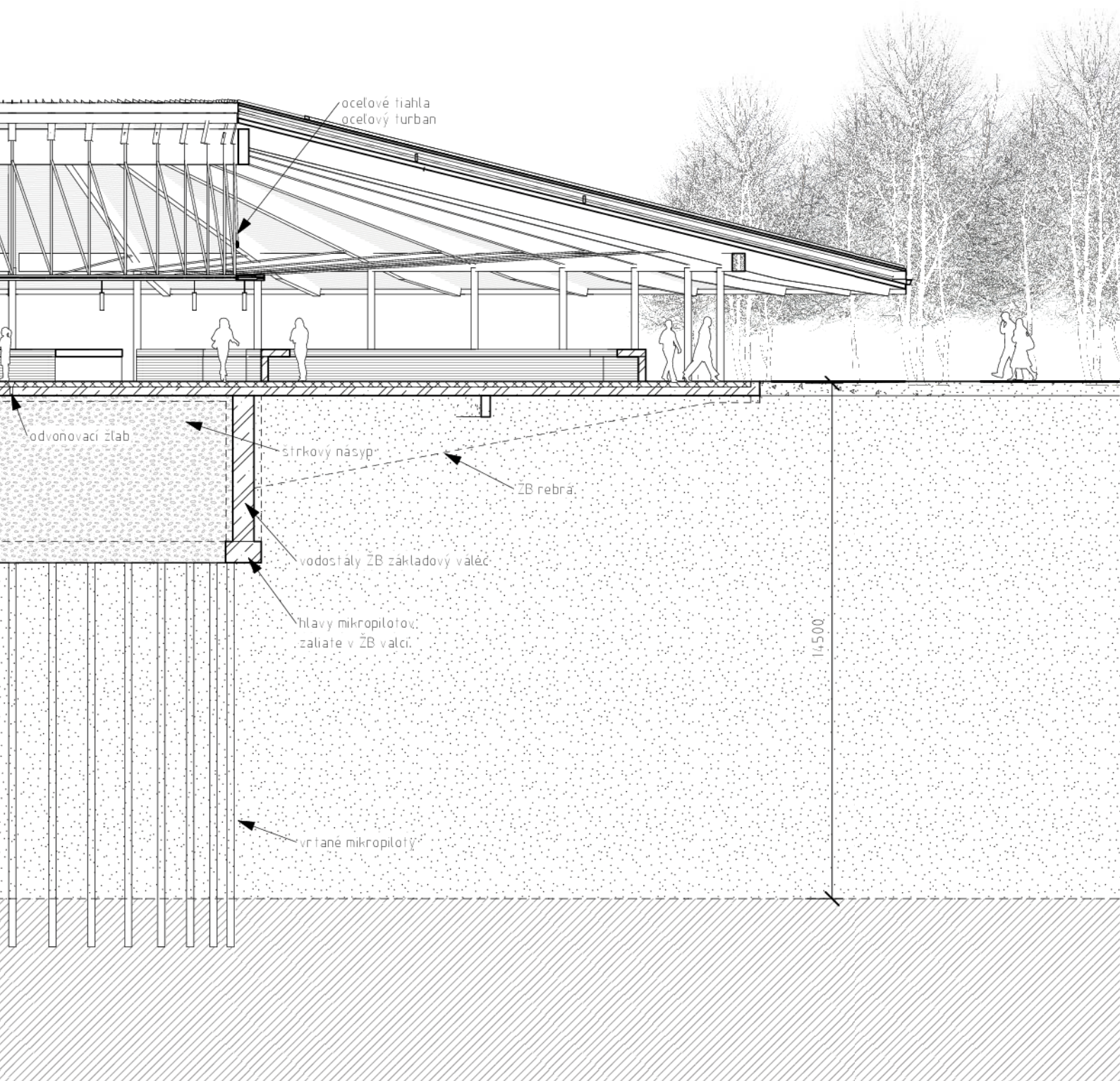
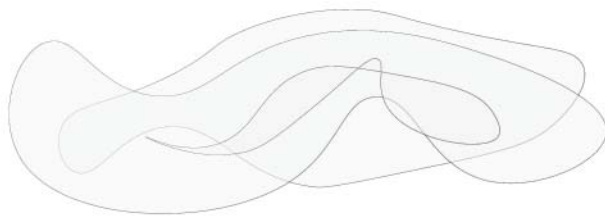
Zázemie tržnice sa nachádza v samostatnom objekte v rohu pozemku. Je opatrené protipožiarňými konštrukciami a nachádza sa tam verejné WC pre ženy, mužov a invalidov. Ďalej je tam vyhradený malý priestor pre prístup k vode a úklid pre tržnicu. Zároveň môže slúžiť ako technická miestnosť a malý sklad. Vytápanie tohto objektu je zabezpečené elektrickými priamotopmi. Vetranie wc je odvedené na strechu objektu, a taktiež cez malé okná na zadnej fasáde. Elektrina je v tržnici zabezpečená pomocou elektrického piliera. Svetelné obvody sú rozdelené na 4 časti. Zásuvkové obvody sa nachádzajú v pätníku piliera. Daždová voda zo strechy tržnice je odvádzaná priamo do Vltavy. Na pozemku je ďalej vyhradené miesto na komunálny odpad a na bioodpad, ktorý je odvážaný každý deň pri prevádzke tržnice.

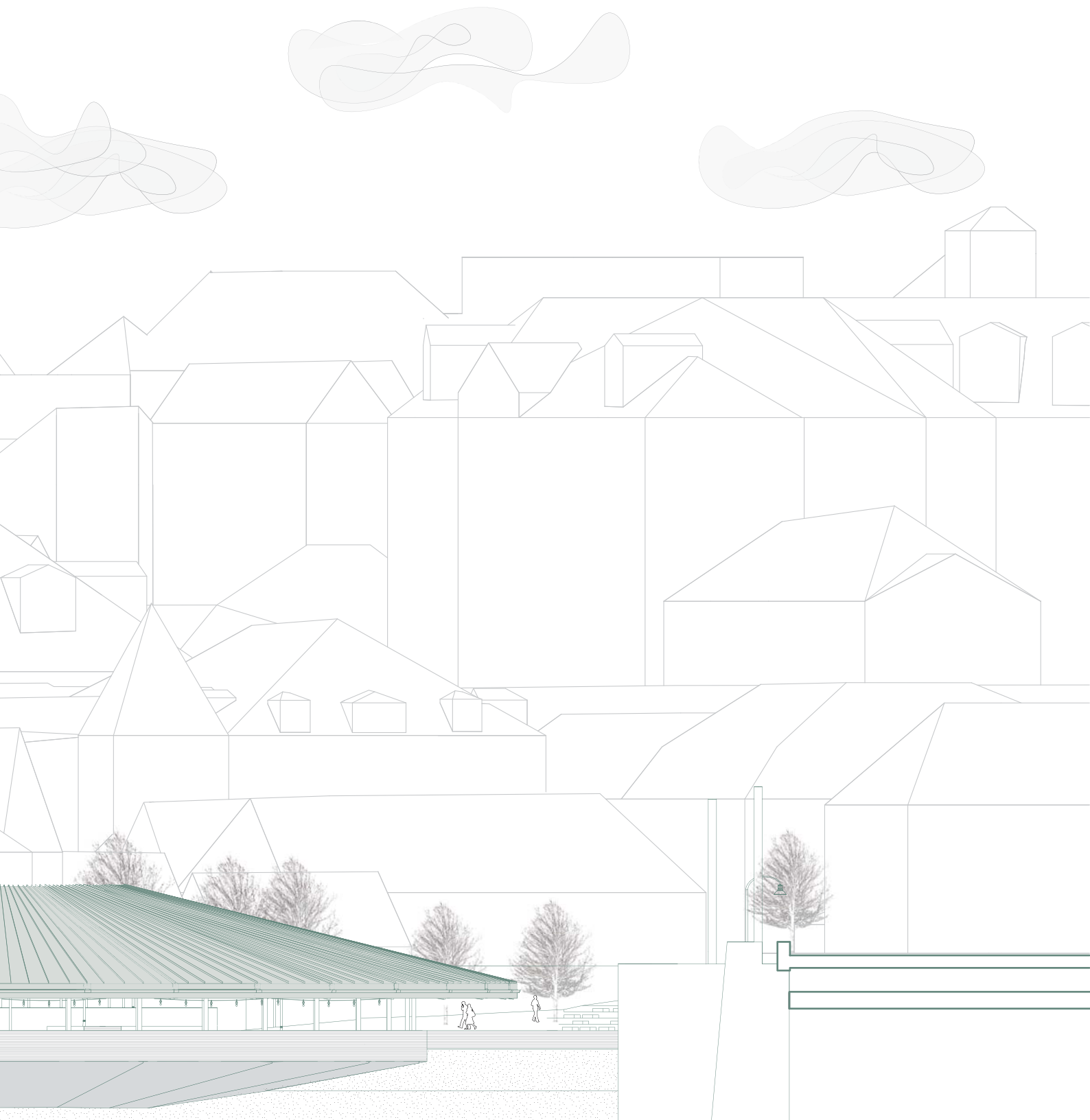
AXONOMETRICKÝ DETAIL OCELOVÉHO PRIEHRADOVÉHO VALCA
1:25

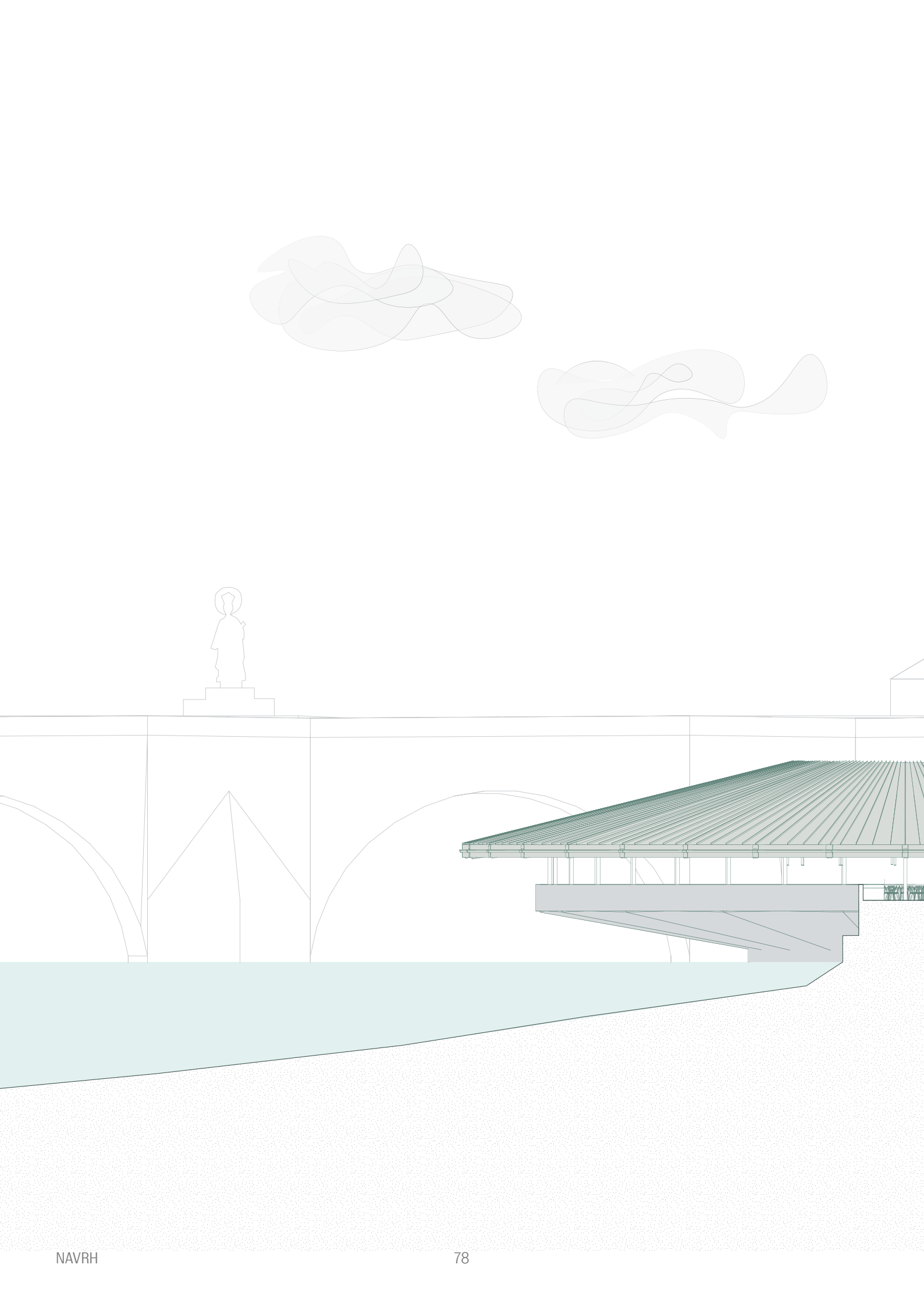
REZ A-A
1:150

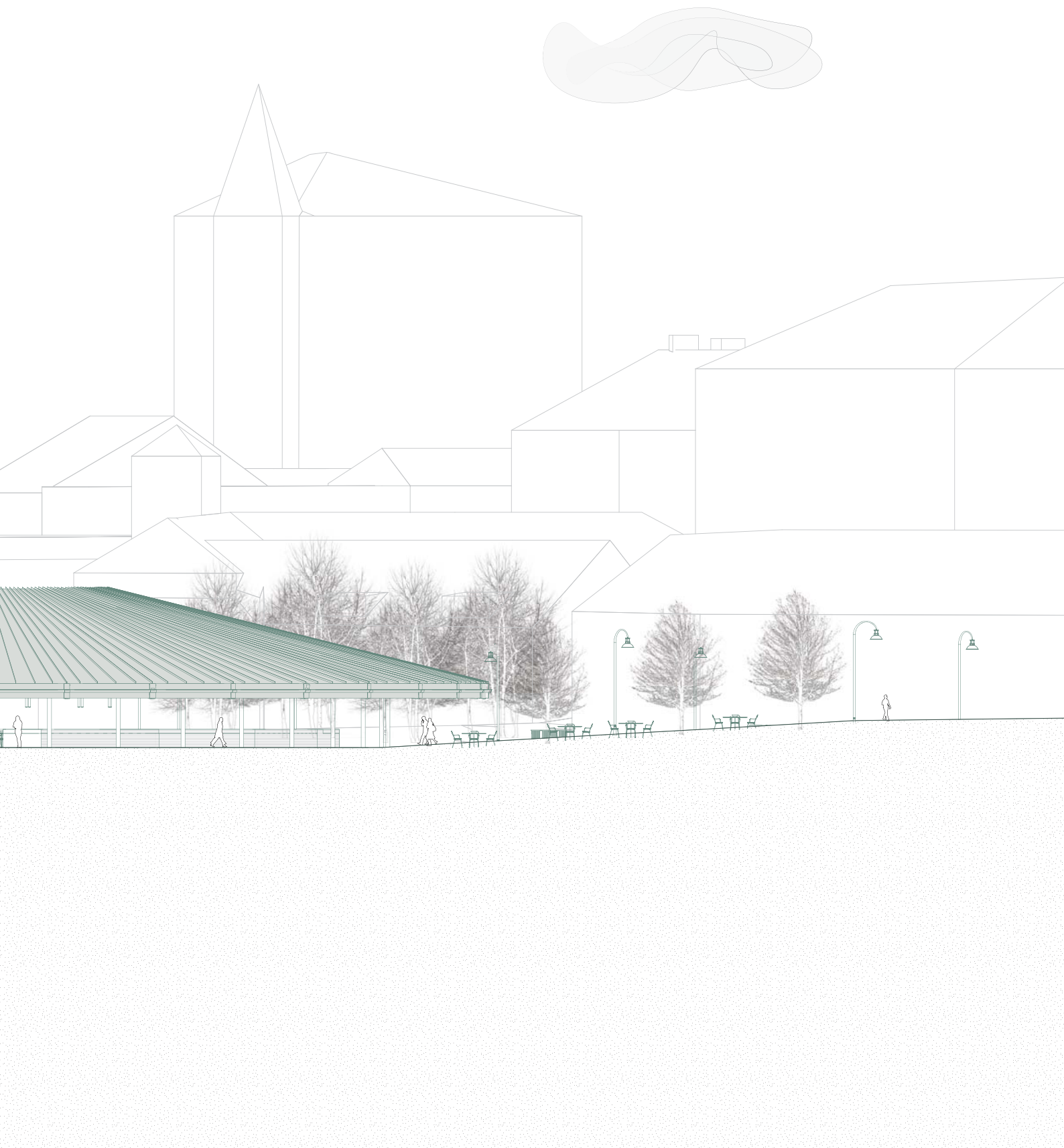

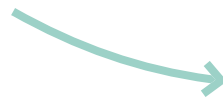

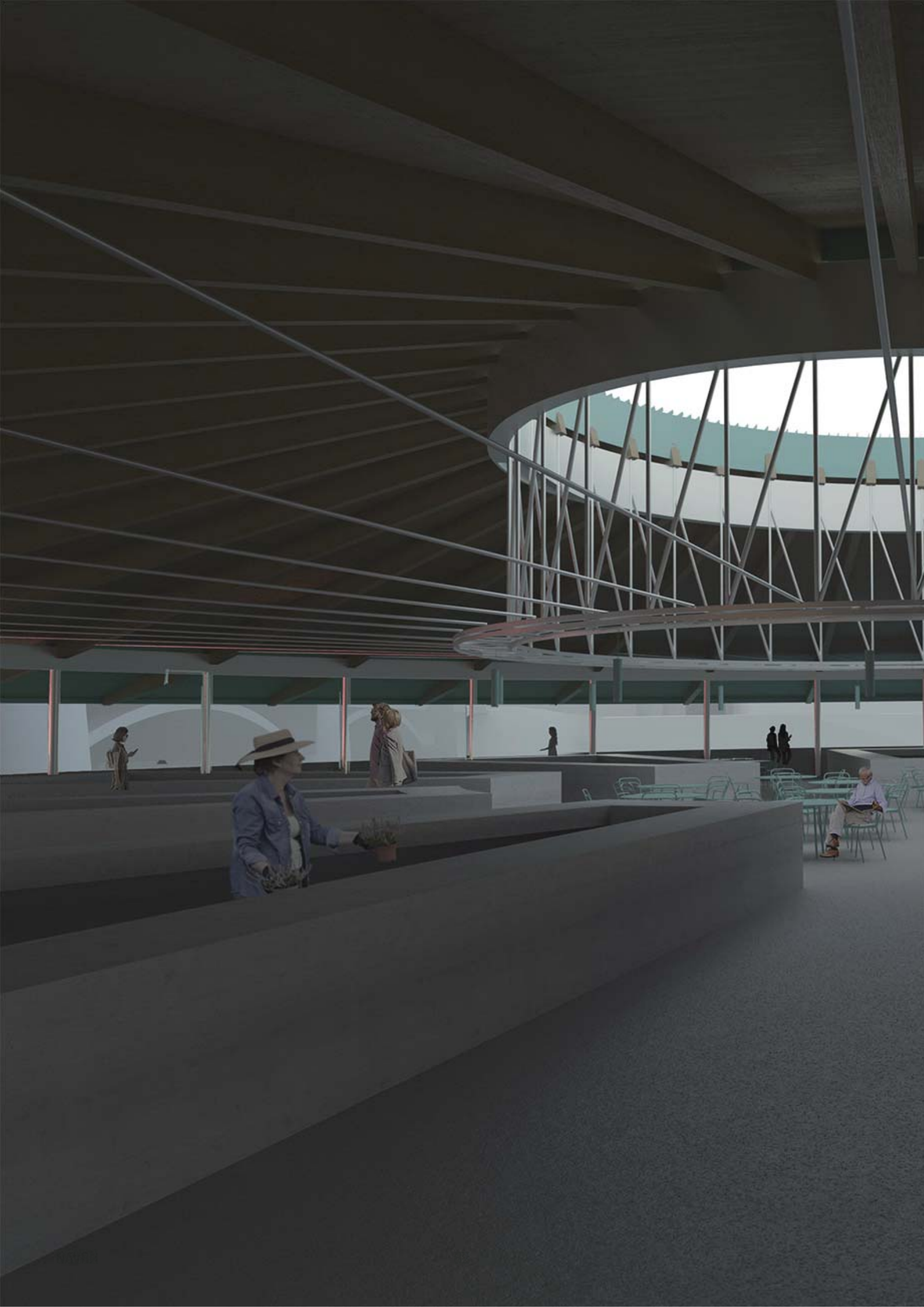

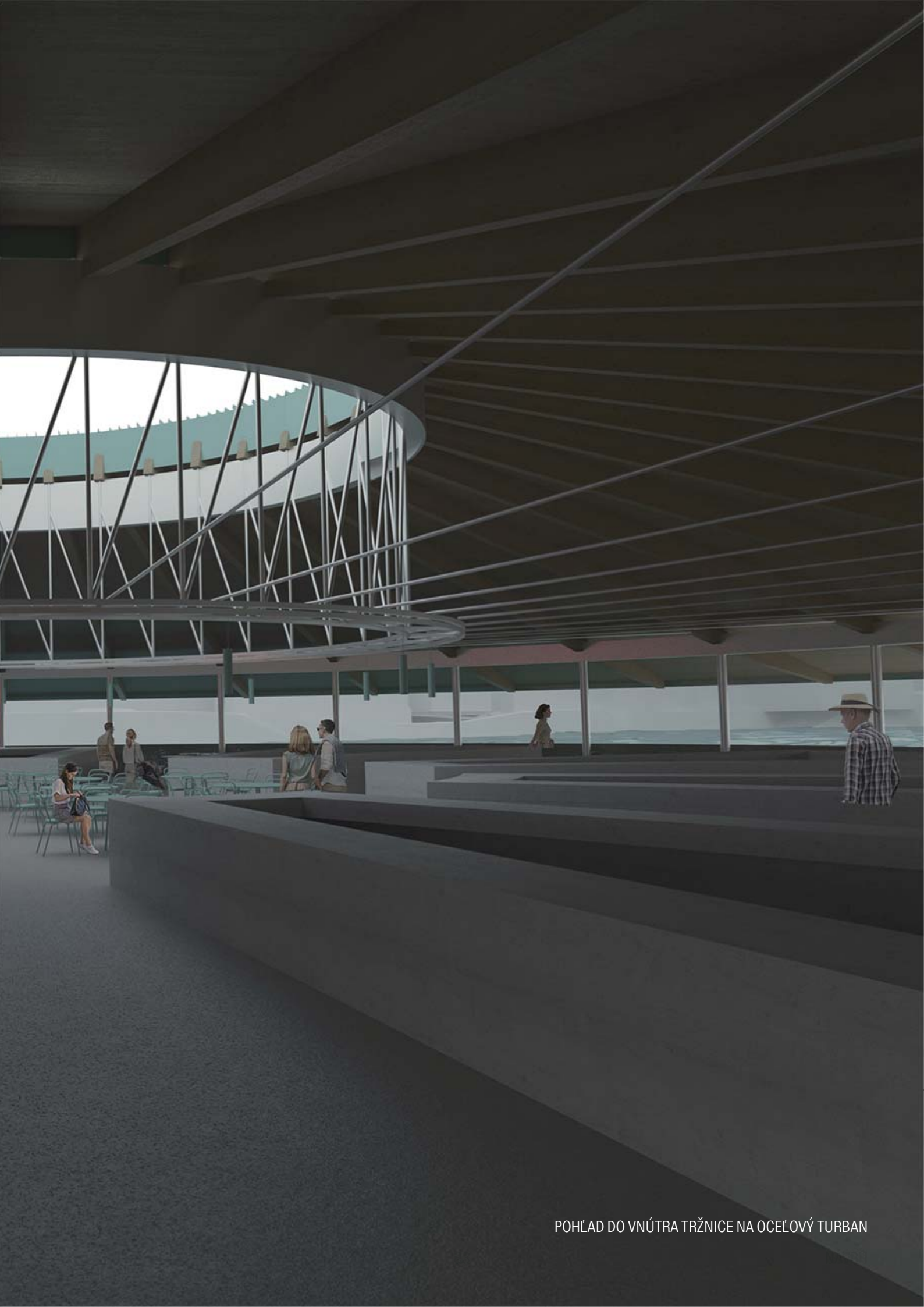

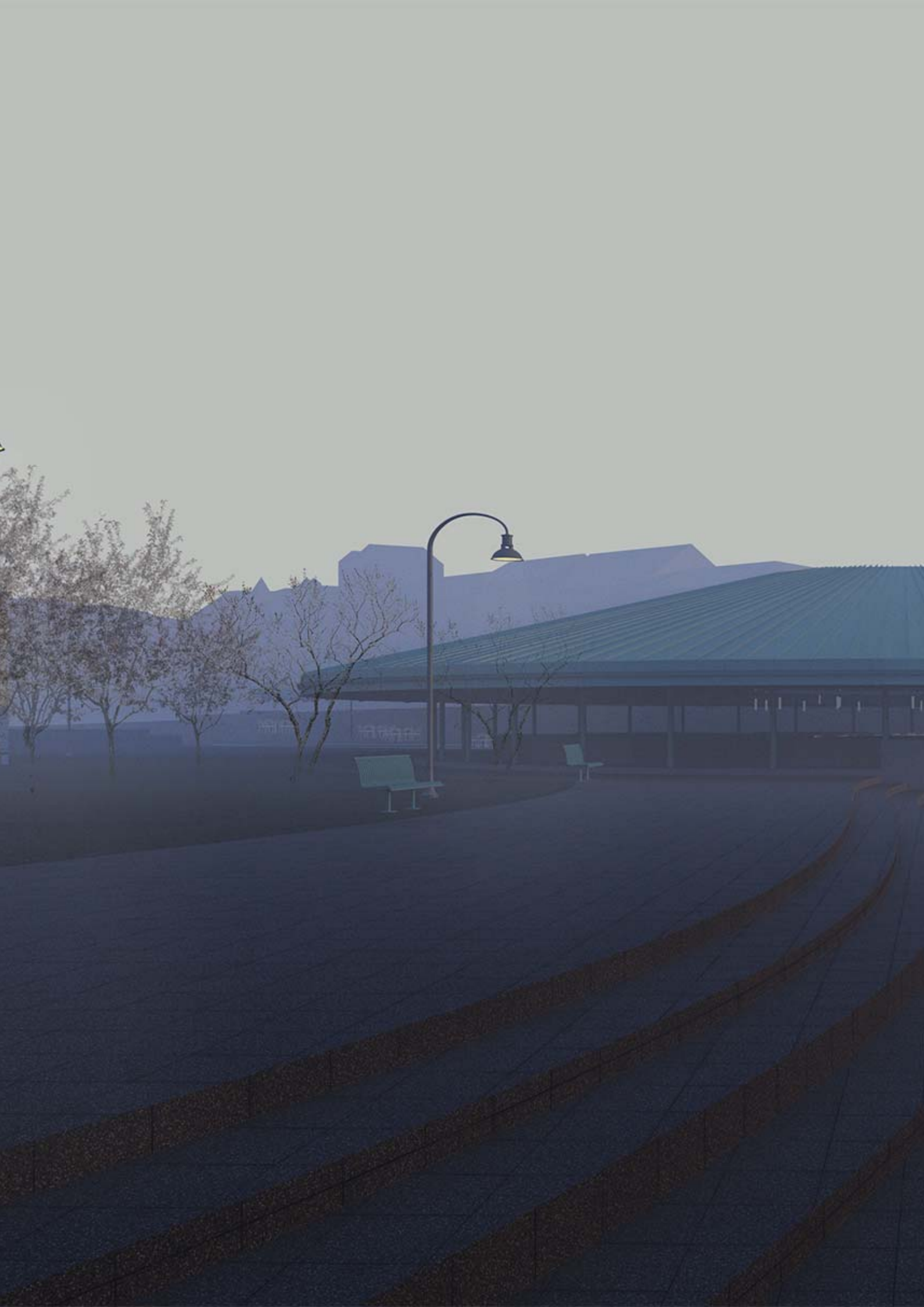

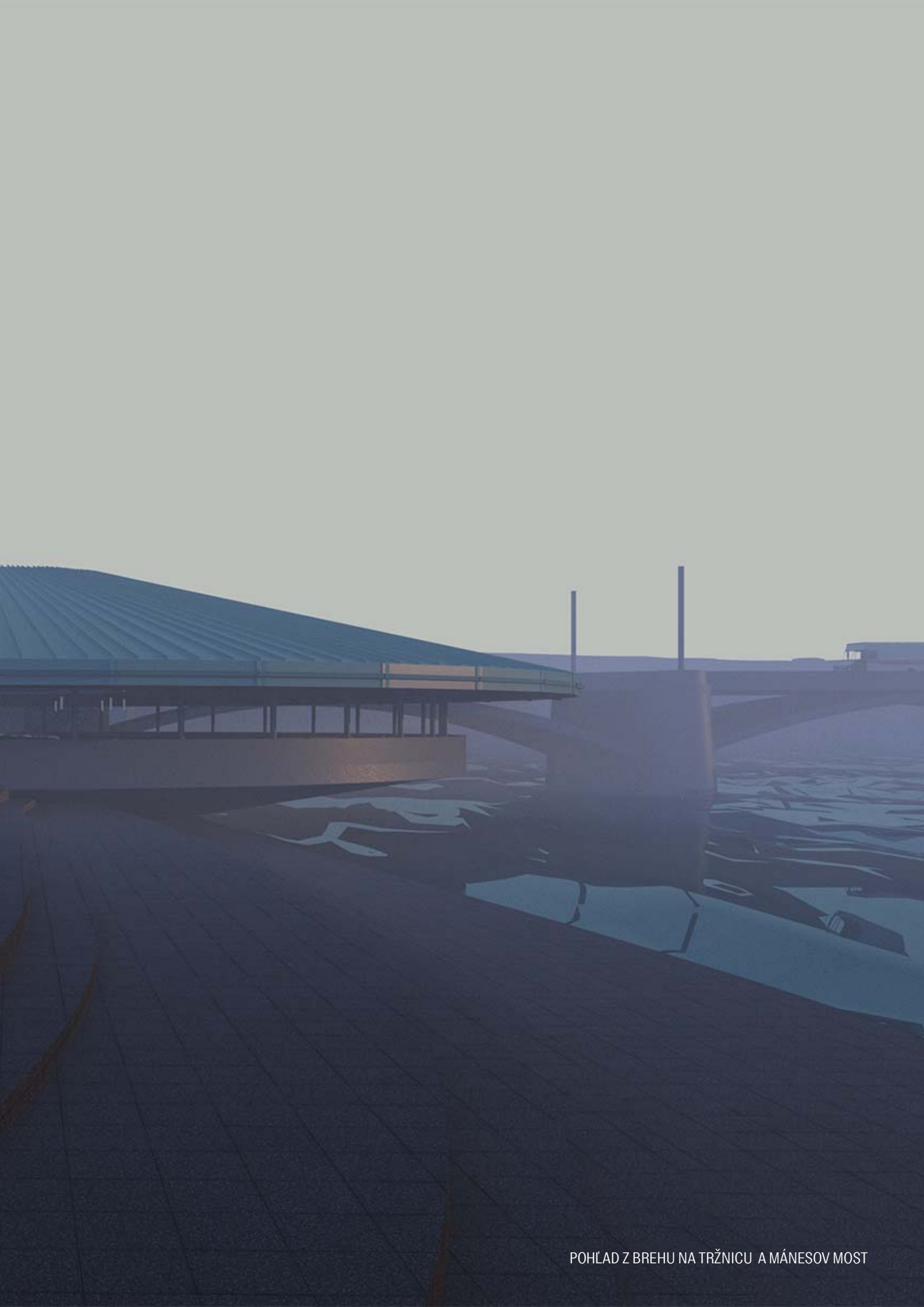

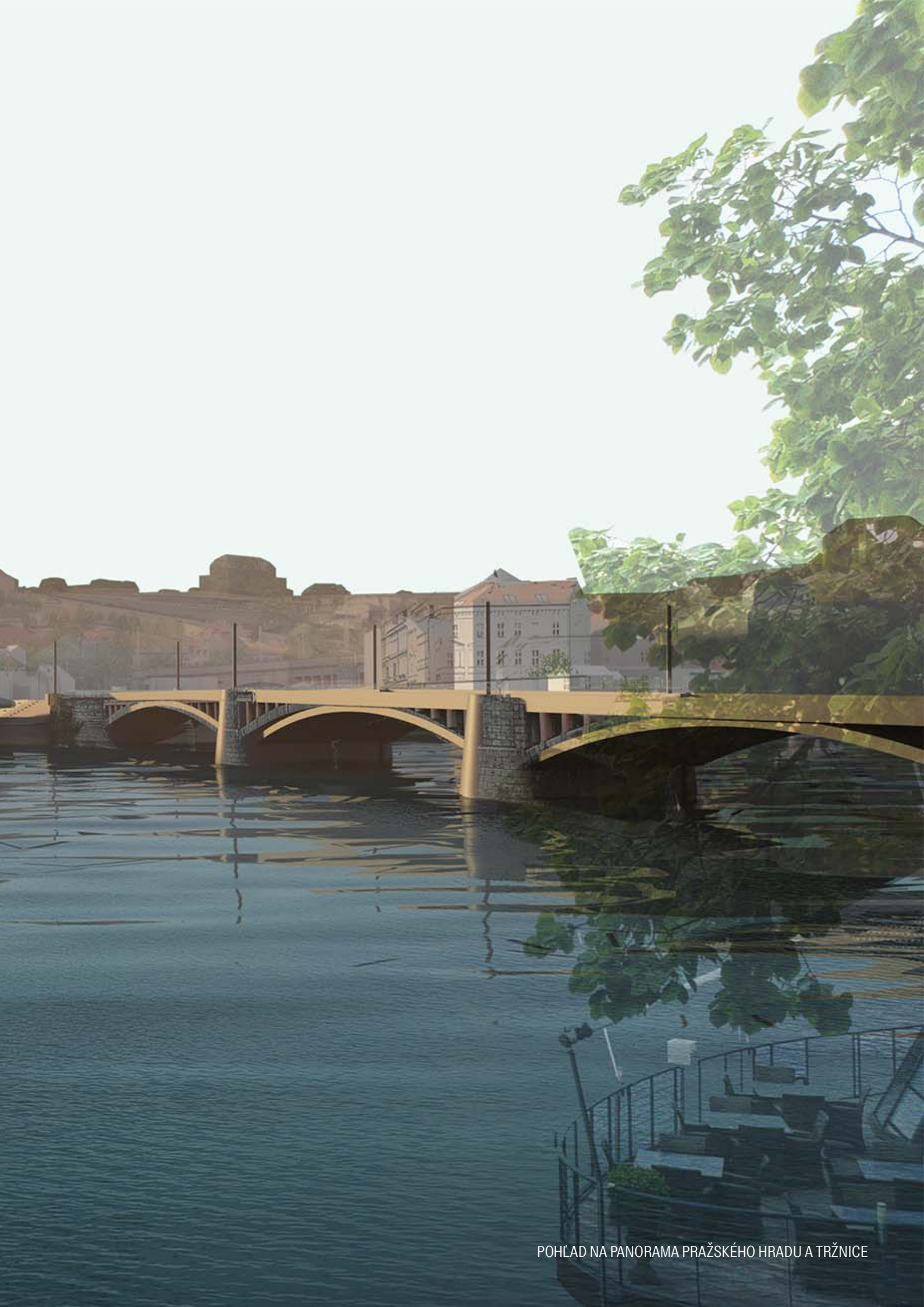

POHĽAD DO VNÚTRA TRŽNICE NA OCEĽOVÝ TURBAN

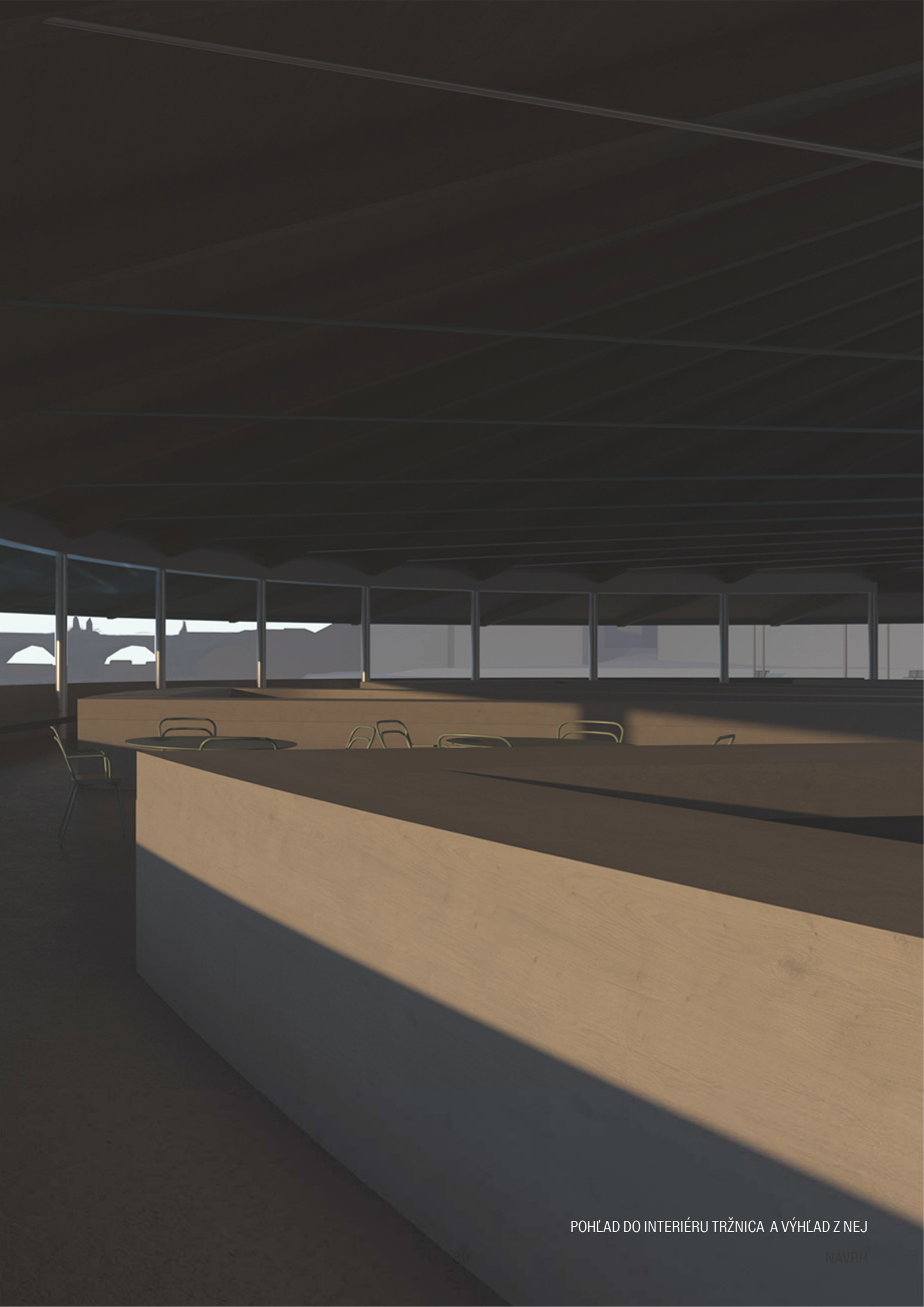

POHĹAD NA PANORAMA PRAŽSKÉHO HRADU A TRŽNICE

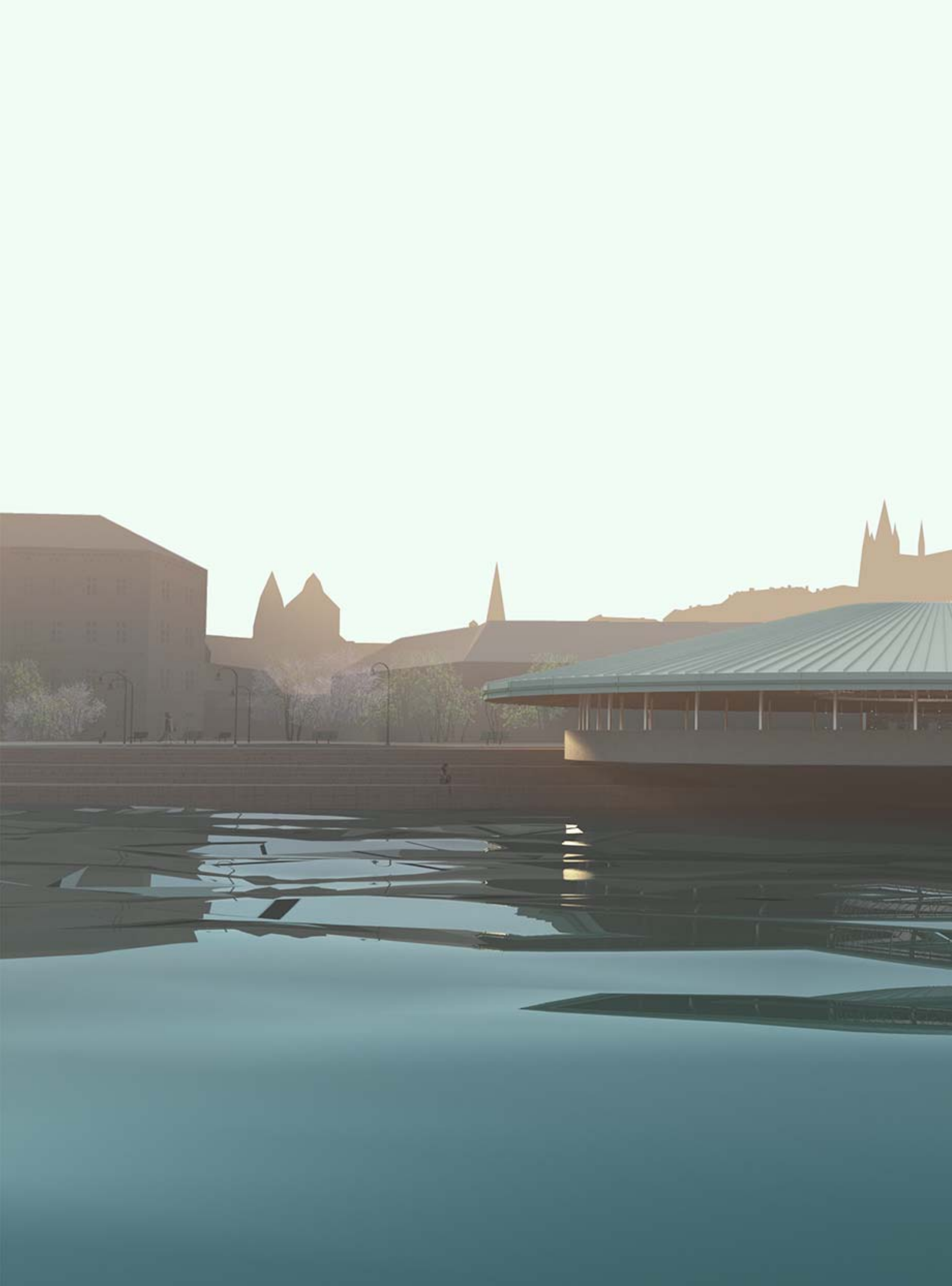
POHLAD DO INTERIÉRU TRŽNICA A VÝHLAD Z NEJ

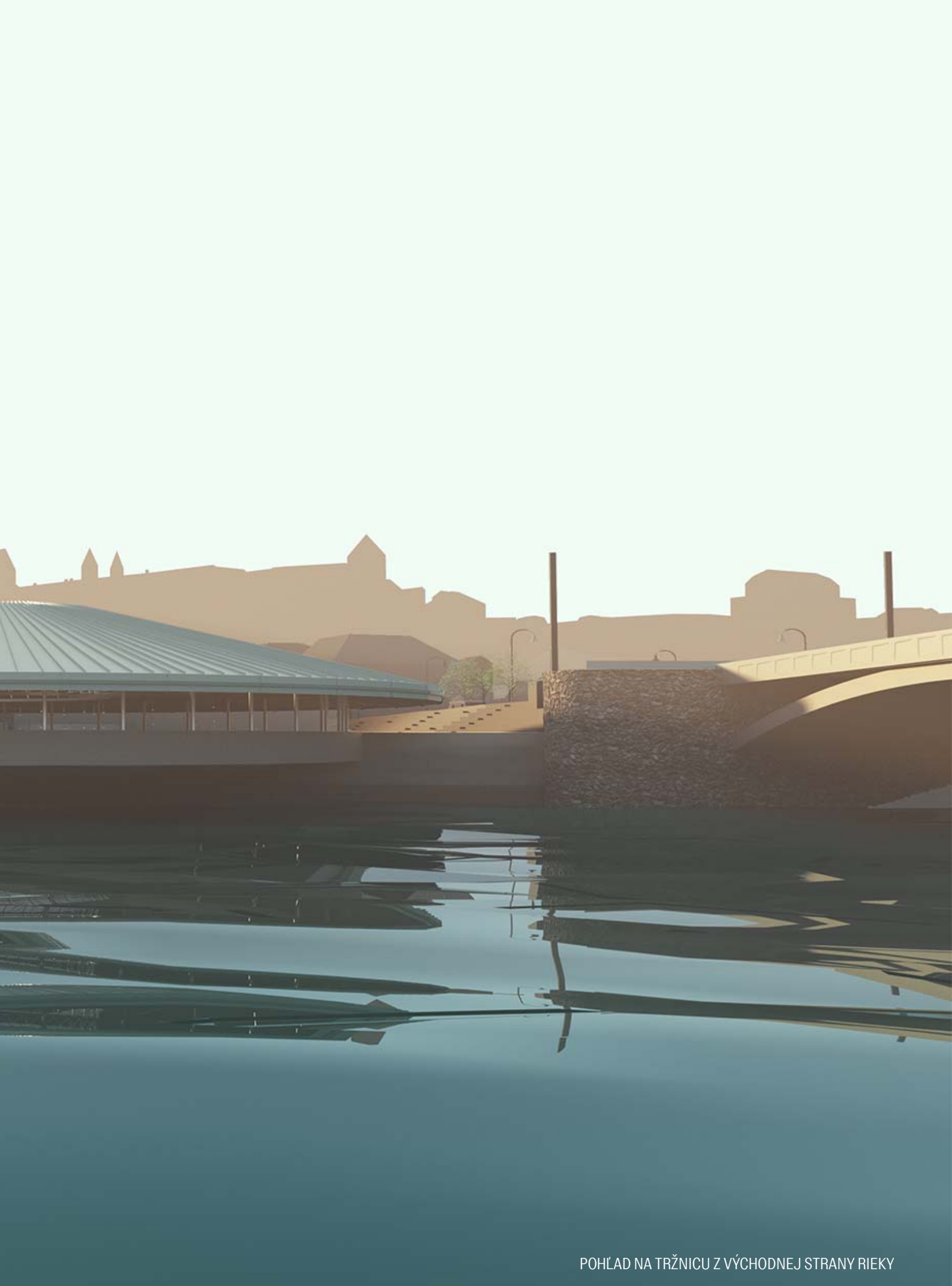
NAVRH

POHLAD NA PRÍJAZDOVÚ RAMPU K TRŽNICI

POHLAD NA TRŽNICU Z VÝCHODNEJ STRANY RIEKY

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

2/ ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: *Zuzana Jurová*

datum narození: *16.04.2019*

akademický rok / semestr: *2019/2020*

obor: *ARCHITEKTURA A URBANISMUS*

ústav: *NAUKY O BUDOVÁCH*

vedoucí diplomové práce: *ONDŘEJ ČISLER*

téma diplomové práce: *TRŽNICE*

viz přihláška na DP

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Otevřená tržnice, městská hala. Vypracíme z předpokladů vytvoření velkorozpustného zastřešení, neustupčného krytého náměstí.

2/

Pro AU/ součástí zadání bude jasně a konkrétně specifikovaný stavební program

Pro D/ součástí zadání budou jasně a konkrétně specifikované jednotlivé fáze projektu, které jsou nezbytnou součástí řešení

Zabudování zázemí (ver. WC, pitná voda, sklad, řešení detailu prodejních stolků), volitelně benzína / trafika.

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítka zpracování

*situace 1:1000, Podrobný 1MP s kontextem, Řezy 2x, Pohledy 2x s kontextem 1:200
Renderovaný detail konstrukce 1:20*

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

*opolečný model malého měřítka
Detailní model výřez konstrukce*

Datum a podpis studenta *20.02.2020 Jurová*

Datum a podpis vedoucího DP

Datum a podpis děkana FA ČVUT

10.3.2020

registrováno studijním oddělením dne

25.2.2020

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE
FAKULTA ARCHITEKTURY

AUTOR, DIPLOMANT: ZUZANA JUROVÁ
AR 2019/2020, LS

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE:
(ČJ) KLÁROVSKÁ TRŽNICA

(AJ) KLAROV MARKET HALL

JAZYK PRÁCE: ČESKÝ, SLOVENSKÝ

Vedoucí práce:

MgA. Ondřej Císlar, Ph.D.

Ústav: Ústav nauky o budovách

Oponent práce:

Klíčová slova
(česká):

tržnice, Klárov, řeka, atmosféra, rituál

Anotace
(česká):

Diplomová práce se zabývá návrhem nové městské tržnice pro Prahu na spodním pozemku Klárova při Vltavě. Návrh tržnice klade důraz na správnou konstrukci a vytvoření kvalitního veřejného prostranství.

Anotace (anglická):

Purpose of this diploma project is to design a new market hall for Prague on the south Klarov site near the river. The focus of the design is to create suitable structure and quality public space.

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne

01/6/2020

podpis autora-diplomanta

Tento dokument je nedílnou a povinnou součástí diplomové práce / portfolia a CD.

ZDROJE

Předdiplomní seminář Nová tržnice pro Prahu, ČVUT, Fakulta architektury, 2020, Kulachek Daria, Navrátilová Martina, Holeček Josef, Výška Filip, Novikova Valerie, Krymouskay Irina, Rudorfer Vojtěch, Jurová Zuzana

<http://www.konstrukce-tesko.cz/lepene-lamelove-drevo-vyroba-a-prodej>

<https://divisare.com/projects/310227-hiroshi-nakamura-nap-masumi-kawamura-sayama-lakeside-cemetery-community-hall>

<https://www.archdaily.com/880354/5800-individual-bamboo-poles-stand-tall-as-a-lightweight-transportable-theater>

<https://divisare.com/projects/98444-oscar-niemeyer-marcela-grassi-museu-d-arte-contemporanea-de-niteroi>

www.iprpraha.cz

<http://www.geoportalpraha.cz>

ODBORNÍ KONZULTANTI

doc. Ing. Karel Lorenz, CSc.

doc. Dr. Ing. Martin Pospíšil, Ph.D.

Ing. Zuzana Vyoralová, Ph.D.

Ing. Peter Jura